

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 október 7, péntek.

VI. ÉVFOLYAM, 233. SZÁM.

Követendő példa

A Protestáns Teológiai Intézet tanárai, tisztviselői a napokban közös nyilatkozatban fejezték ki, hogy a Román Népköztársaság kilenc egyház-fője július 23-ai értekezletének határozatát magukévá tették. A nyilatkozatot ünnepélyes külsőségek között a kolozsvári protestáns teológia disztermben a béke nemzetközi napján — azon a napon, amikor a földkerekségén élő valamennyi nemzet dolgozója a béke védelméért hallalta szavát — olvasták fel. A diszgyűlésen a kormány kiküldötte, a kultuszminiszter is jelen volt.

A protestáns egyházak életében jelentős esemény ez, amely a békéért harcoló népi demokráciák dolgozóinak egységes békevágyának is egyik megnyilvánulása. A Protestáns Teológiai Intézet tanárai, tisztviselői és hallgatói kívánították, hogy „felsorakoznak azok mellé, akik a népek és az egész emberiség testvériségéért harcolnak.” Meggyőződésüknek adták kifejezést, hogy ez a nap határkövet jelent az Intézet és a protestáns egyházak életében is. A nyilatkozat is igazolja, hogy a kilenc egyház fője július 23-án hozott határozata a Román Népköztársaságban élő hívők kilencvennégy százalékának akaratát tükrözi. Az ott tett fogadalom nem maradt csupán kimondott szó, vagy leírt betű a protestáns egyházak életében, remény újabb határozathozatal volt, hanem a béke védelmében komoly feladatvállalást jelent.

A Protestáns Teológiai Intézet tanszemélyzete hármast tüzött maga elé: a Román Népköztársaság főpapjainak határozata szellemében akarunk dolgozni, csatlakozunk a béke híveinek világmozgalmához és harcolunk az imperializmus külső és belső ügynökei ellen. Tiltakozunk XII. Pius pápa július 13-án kiadott kiközösítési rendelete ellen, amely a békéért harcoló katolikus híveket terrorral lelki nyugtalanságba kergeti.

E hármast célkitűzés keretében a nyilatkozat rámutat arra, hogy a protestáns hívők és a Teológiai Intézet azért vállalták az egyházi vezetők bukaresti határozatát magukra nézve kötelezőnek, mert az „a népek békeakaratainak felismeréséből” fakad. A Protestáns Teológiai Intézet tanárainak állásfoglalása a határozattal szembeni munkavállalás keretében történt. Az Intézet tanárai, akikre a jövő lelkészének nevelése hárul, vállalták, hogy a hallgatóikat a béke, a fejlődés, a nép szeretetére oktadják. Ez a leglényegesebb feladat, mert „a béke és a szereteten alapuló egyházaknak vállalniuk kell a dolgozó népmilliók törekvésének, céljainak szolgálatát” — mondja a nyilatkozat. Ezzel a szellemi utravalóval a jövő lelkész kar az igaz cél, a dolgozó érdekelt fogja szolgálni és záloga lesz annak, hogy munkájukat nem a népellenes cselekedetek, vagy a közömbösség szelleme hatja át, hanem tevékenyen bekapcsolódnak a békéért folyó

A kohászatban jóval túlszárnyalták az előirányzatot az Állami Terv kilenc hónapja alatt

A vajdahunyadi vasművek munkásai és technikusai a november 7-ike tiszteletére indított szocialista munkaversenyek keretében október 2-át, a Nemzetközi Békenapot új munkasikerrel köszöntötték.

Az 1. számú Siemens-Martin magasolvasztó dolgozói szeptemberben 24 óra alatt átlagosan 3,5 öntést értek el, vagyis összesen 105 öntést 6.20 óra alatt végeztek el. Eszerint, az 1. számú Siemens-Martin magasolvasztó dolgozói túlszárnyalták vállalt kötelezettségeiket.

A kohászatban dolgozó munkások és technikusok kötelezettségét vállalták arra, hogy az Állami Tervnek az öntöttvas, acél és hengerelt fémek termelési előirányzatát teljesítik, sőt túlszárnyalják. A vajdahunyadi vasművek munkásai és technikusai a szocialista munkaversenyek keretében, a pártszervezet és a szakszervezet

hathatós támogatásával, az első kilenc hónap alatt teljesítették, sőt túlszárnyalták az öntöttvas, acél és hengerelt vas termelési előirányzatát. A kohóknál a termelési tervet 7,21 százalékkal, a Siemens-Martin magasolvasztóknál pedig 14 százalékkal túlszárnyalták a tervet. A hengerelt fémeknél az első kilenc hónapban 12 százalékos tervet felüli eredményt értek el.

Szeptember hónapban a vajdahunyadi munkások és technikusok megkétszerezett erőfeszítéssel elérték azt, hogy az öntöttvasban 6 százalékkal, a Siemens-Martin acélttermelésben 2,43 százalékkal, a különleges acélgártásban 14,86 százalékkal túlszárnyalták az előirányzott termelési tervet.

A resicai Sovrommetál-művek kohómunkásai harcolnak az önköltségi ár csökkentéséért

Az Októberi Nagy Szocialista Forradalom évfordulója, November 7. tiszteletére vállalt kötelezettségeik teljesítésére a resicai Sovrommetál-művek kohó-osztályának munkásai és technikusai elhatározták, hogy a napi termelési eredmények nyilvántartására új módszert vezetnek be, amely lehetőséget nyújt arra, hogy eredményesen harcoljanak a termelvények önköltségi árának leszállításáért. Ezt az új módszert a szovjet munkásság gazdag tapasztalataiból merítették.

Lelekes üzemi gyűlés keretében a kohóosztály munkásai és technikusai elhatározták, hogy a Resica-művek többi kohászati ágazataiban dolgozó munkástársaik részére az önköltségi ár csökkentése érdekében új módszer bevezetését javasolják. Ezért, kiáltvánnyal fordultak a Resica-művek kohászati ágazataiban dolgozó munkásokhoz és technikusokhoz, amelyben kötelezettséget vállaltak, hogy az öntöttvas önköltségi árát 2,18 százalékkal csökkentik. Ezt az önköltségi ár csökkentést a segédmunkák és a segédanyagok észszerű felhasználásával kívánják elérni.

— Egyik legfontosabb feltétel, amely hozzájárul az önköltségi ár csökkentéséhez — szól a kiáltvány — az, hogy naponta nyilvántartási rendszert vezet-

sünk be. Mérnökeinkkel, technikusainkkal és mestereinkkel együtt kötelezettséget vállalunk, hogy naponta tanulmányozzuk az önköltségi árát, az észlelt hiányosságokat figyelemmel kísérik és felszámoljuk.

Emelkedik hazánkban a zöldségmagvak termelése

A polgári-földesuri rendszerek idején zöldségmag szükségletünket csak külföldi behozattalal biztosíthattuk. Ez természetesen sok pénzbe került.

Az állami gazdaságok létesítésével megkezdődtek olyanirányú kísérletek, hogy különböző zöldségmagvakat nagy mennyiségben termeljenek és ezzel zöldségmag szükségletünket belföldi termeléssel fedezzük.

A zöldségmagvak termelésében az eddig elért eredményeket a legjobban igazolja az, hogy ebben az évben mezőgazdaságunk szocialista szektora 17.000 kiló sárgarépa-magot, 6000 kiló petrezselyem magot, 20 vagon dughammat, valamint nagymennyiségű ugorka-, cékla-, hagyma-, borsó- és parajmagot termelt.

Említésre méltó az, hogy állami gazdaságaink dolgozói a szovjet tapasztalatok alapján megdöntötték azt a régi és alaptalan állítást, hogy nálunk karfiolmagot nem lehet termelni. Az elmúlt évi kísérletek eredménye még csak 30 kiló mag volt ugyan, ebben az évben azonban már 150

kiló karfiolmagot termeltek. További kísérletezés és a karfiol korszerű termesztése lehetővé teszi majd, hogy állami gazdaságaink 200 kiló magot is termeljenek.

A karfiolmag termesztésében

ket az önköltségi ár csökkentése érdekében.

Igy köszöntik méltóan a resicai Sovrommetál-művek dolgozóit november 7-ét.

Szabályozták a bor beszolgáltatását

BUKAREST. — (Agerpres.) Az Állami Szeszjövédék Központja a szőlőtermelő gazdák tudomására hozza, hogy utasította begyűjtő központjait, amelyek átveszik az 1948. évi, vagy régebbi évekből származó bármilyen mennyiségű bort.

Mivel a bor beszolgáltatásának utolsó határideje 1949 október 20-án lejár, felhívják a szőlőtermelő gazdákat, hogy haladéktalanul jelentkezzenek a tulajdonukban lévő bormennyiséggel, mert ezen határidő eltelté után az 1948. évi, vagy régebbi évekből származó bor árát az 1949. évi bor be-

szolgáltatási ára szerint állapítják meg.

Az ideiglenes bizottságok mellett működő pénzügyi ügyosztályok utasítást kaptak felettes hatóságuktól, hogy ellenőrizzék azt, hogy a termelők beszolgáltatták-e az előírt bormennyiséget és felülvizsgálják a bejelentett borkészletet.

A pénzügyi ügyosztályok az 1949 január elsején megjelent adótörvények értelmében, valamint az 1932. évi szeszjövédéki törvény rendelkezésének megfelelően, a beszolgáltatást elmulasztók ellen büntvádi eljárást indítanak.

harcba és hazánk dolgozóinak építő munkájába, amelyet a Román Munkáspárt irányít.

A Protestáns Teológiai Intézet tanszemélyzete bejelentette, hogy — hivatásukhoz híven — leghatározottabban csatlakoznak a béke védelmének nemzetközi mozgalmához és ebben a mozgalomban „ny tekintenek a Szovjetunióra, mint arra a hatalmas erőre, amely a dolgozók igazságos és mélyen emberi célkitűzéseit irányítja és a békéért folytatott közös harcot diadalra segíti.” Az igaz keresztény egyházak hívei nem is tartozhatnak máshova, mint ehhez a táborhoz. Az ellentáborba való tartozás tagadás a hitnek, mert hittételeken alapuló fel-

adat támogatni a béke és annak táborába tömörült erők törekvésait.

A nyilatkozat nemesek állást foglal a haladószerű demokráciás világ építésének munkájában, hanem tevékeny részt vállalt a béke megvédéséért folytatott harcban is. Ezért szerepel célkitűzésükben az imperializmus, de különösen a vatikáni háborús uszítások elleni harc. A nyilatkozat egyben rámutat arra is, hogy a Vatikán hazug híreszteléssel szemben Népköztársaságunkban törvény véd a vallásszabadságot, lelkiismeretét és az egyházakat az állam által is elismert saját szervezeti szabályaink szerint működnek. A nyilatkozat

kihangsúlyozza, hogy a vallásszabadság országunkban élő valóság. E szabadság mellett tesz hitet, amikor harcot hirdet a vatikáni reakció ellen. A nyilatkozat szerint „a Vatikán kiközösítő határozata azok ellen, akik közösséget vállalnak a béke és a haladás erőivel, súlyos megsértése a lelkiismeret és vallásszabadságnak.” Ezt az imperialista zsoldos szolgálatot itéli el a nyilatkozat, a békeszerető hívők nevében.

A protestáns egyházaknak szilárd kiállása a béke ügye mellett támogatást jelent az ittlől római katolikus hívőknek is, amikor annak az óhajnak ad kifejezést, hogy a ró-

mai katolikus egyház saját helyzete és hívei nyugalma érdekében minél hamarabb találja meg a módját annak, hogy saját szokásainak megfelelően foglalja helyét a kormányunkkal rendezze és felhasználja azt a lelki terrort, amely a vallástól eltérően a Vatikán és ügynökei rájuk akarnak kényszeríteni.

Örömmel üdvözljük a Protestáns Teológiai Intézet tanárainak és tisztviselőinek, valamint hallgatóinak nyilatkozatát, amely szilárd meggyőződésük alapján a háborús viselkedést az imperialista törekvések elleni tábor megerősítését szolgálja.

Két éve alakult meg a KOMINFORM

A kommunista és munkáspártok 1947 szeptembervi értekezlete nyomán megalakult Tájékoztató Iroda a második világháborút követő egyik legfontosabb politikai esemény volt.

A Tájékoztató Iroda létrehozatalát az tetto szükségesség, hogy a második világháború alatt a kommunista pártok befolyása a tömegekre jelentős mértékben növekedjen, — ez a befolyás a háboru befejeztével tovább fokozódott —, a kommunista pártoknak az előttük álló nagy feladatok végrehajtására tapasztalataikat ki kellett cserélnök.

A kilenc kommunista párt lengyelországi értekezletének nagy szerepe volt a második világháboru után kialakult nemzetközi helyzet tisztázásában. Andrej Andrejevics Zsdánov világos jelentése szolgált a vila alapjául és elősegítette a főbb politikai és ideológiai kérdések tisztázását. Zsdánov jelentése nagyszerű példája a sztálini elemzésnek, ugyanakkor ragyogó megnyilatkozása a teremtő marxizmus-leninizmusnak.

A jelentés megállapítja, hogy a második világháboru után a két szembenálló politika nyomán két tábor alakult ki: az egyik az imperialista és demokráciaellenes tábor, amelynek legfontosabb célja az amerikai imperializmus világuralmának megteremtése és a demokrácia megsemmisítése, a másik az imperialistaellenes demokráta tábor, amelynek legfontosabb célja az imperializmus megdöntése, a demokrácia megerősítése és a fasiszta maradványok felszámolása.

Az eltelt két év folyamán a kommunista és munkáspártok állottak a nemzeti erők élén, amelyek ádáz ellenállást fejtettek

ki az amerikai imperializmus és fő szövetségesei, az angol és francia imperializmus világuralmi törekvéseivel szemben. Ez a két év azt is megmutatta, hogy a nyugati államok jobboldali szociáldemokratái híven kiszolgálják a monopóliókat és a világreakciót.

Az egész világon megindult harc a békéért. Igazolta azt, hogy a béke és a szocializmus frontjába tömörült erők legyőzhetetlenek. A béke erői állandóan növekszenek: a 470 milliónos kínai nép a Kínai Népköztársaság kikiáltásával jelentékenyen erősítette a békétábrót.

A Tájékoztató Irodának a Jugoszláviai Kommunista Pártban fennálló helyzettel kapcsolatban tavaly kiadott közleménye, illetve ennek a közleménynek a megállapításai leleplezték az imperializmus zsoldjába szegődött Tito-kiikket. Ugyancsak a kommunista és munkáspártok közti tapasztalatesere eredménye, hogy a Tito-bandának a népi demokrátiás országokba befurakodott ügynökeit leleplezték, ahogyan ez a Rajk-perbeu megtörtént.

A Tájékoztató Iroda dokumentumai jelentős ideológiai fegyvert adnak a kommunista és munkáspártok ideológiai és szervezeti megerősítéséhez, a jobboldali nacionalisták és a nemzetközi munkásmozgalom soraiba beférkőzött polgári nacionalista elemek leleplezésére.

A Tájékoztató Irodába tömörült kommunista és munkáspártok befolyása a munkás és dolgozó tömegekre egyre mélyül és alapja az imperialistaellenes erők nagy táborának, amelynek élén a hatalmas Szovjetunió áll.

DIMITROVHOZ

Névtelen vers a „Népi Ifjuság” című bolgár lapból

Esős ég néz Bulgáriára és Szófiára ráhajol, hol szélütött szavunk botorkál, dadog — de érzésünk, mint orkán feltámad, elér, átkarol.

Dimitrovunk, te nagy, te drága, téged siratnak e nehéz zászlók, e gyászos, győztes szárnnyak, s mint este megnyult ember-lármák: tőpreng most mind s a földre néz.

Hajoljatok le, mélyre, zászlók s hüllgásd meg most, mert hallatod sötét bolgár föld, esküvésünk, hogy az ő útján messze lépünk, hol várnak fényes hajnalok.

Hol roppant egék horizontja alól most Georgi üzen, hol boldogabb, új, emberebb nép felé Keletről fénygeryelyt vet egy roppant nap tüzesen.

Esős ég néz Bulgáriára és Szófiára ráhajol, hol szélütött szavunk botorkál, dadog — de érzésünk, az orkán utánad ér és átkarol.

Érted, Dimitrov, sir az eső, teéted sir a nép fia, könnytől vizes a part homokja, a havas Ryla, s ezt zokogja Plovdiv s a járdás Szófia.

Kihunyt a nap A kemény arcok fölé a bú úgy hull, ahogy a kemény zászlórudak karja a fővárosra kicsavarja a lengő, gyolcsos bánatot.

Kihunyt a nap. Koromsötétben nem alszik máma senkisémm. Az ablakon át kilépünk dombon, jolyón megyünk és feláll ma ott, az őrhelyen.

A szent helyen, a katalfalknál Moszkva győzelmes tornyai között, a vörös ravatálnál oda vonul ma éjjel népünk néma, nagy esküt mondani:

hogy amíg szivetnkben tűz ég, munkában, éjen s napon át vissziük csillagodat: a hűség, a hősiesség, az egyszerűség ótágú fényes csillagát.

Forította: Faludi György

A művészet a nép szolgálatában!

Megnyilt az Erdélyrészi Állami Képzőművészeti Kiállítás

Szerdán, október 5-én déiben 12 órakor nyitották meg a kolozsmegyei ideiglenes bizottság nagytermében az 1949. évi Erdélyrészi Állami Képzőművészeti Kiállítást, melyen több mint 50 vezető erdélyi képzőművész mutatta be új termésének legjavát.

Deac Vasile, a kolozsvári ideiglenes bizottság elnöke románnyelvű megnyitójában hangoztatta, hogy ez a kiállítás, az itt bemutatott új alkotások bizonyíté-

kai annak, hogy képzőművészeink, új képzőművészetünk a dolgozó nép szocializmust építő erőfeszítéseink ábrázolója s képzőművészeinket a nagy szovjet példa lelkesíti. Rámutatott a továbbiakban arra, hogy Népköztársaságunk dolgozói a Román Munkáspárt vezetésével és irányításával a legnagyobb segítséget adják és az alkotás különlegesen kedvező feltételeit teremtették meg művészeink számára, akik

Mint érdekes és lényeges kérdést vetette fel a tájképfestészet problémáját. Rámutatott arra: nem közömbös, hogyan látja a művész a természetet. A természet ama részleteit kell kiemelnie és ábrázolnia, melyek jellegzetesek hazánkra, melyek kedvesek nekünk, melyeknek látása örömet szerez. A tájképfestészet nem lehet öncélú színbravur, szomorúság, lehangoltság kifejezője. Optimista világnézetünknek megfelelően életöröm sugározzék tájképeinkből. Szobrászainkat illetőleg rá-

mutatott arra, hogy ők is hatalmas lépéseket tettek a valóság ábrázolása felé, de jónéhányan még küzdenek s az új tartalmat régi formaköntösbe öltöztetik.

Összegezve: megállapította az erdélyi képzőművészet határozott haladását és a nép szolgálatába állását.

Igy a széles tömegek támogatásával

vezethetik munkájukat. Popa S. Ioan, a megyei ideiglenes bizottság titkára magyar nyelvű beszédében hangoztatta, hogy az Erdélyrészi Képzőművészeti Kiállítás a békéért folyó harc és a szocializmus építése jegyében nyílt meg.

Rámutatott arra, hogy a két tábor, az imperialista, háborura uszító és imperialistaellenes, békét védelmező tábor harca a művészetben is megnyilvánul. A ka-

pitalista kizsákmányolók osztályérdekeik védelmében eltorzítják a művészetet. Azt hirdetik, hogy a művészet haszontalan játék, öncél, amelyik valami valóság feletti életet fejez ki. Ez a felfogás azt állítja, hogy a műalkotás a művész egyéni, személyes kérdése, mely felette áll a népnek.

Ezzel szemben mi azt állítjuk, hogy a művésznél ki kell vennie a maga részét a haladó osztályok harcából és igenis

a művészet függ az osztálytól

és a társadalom anyagi feltételei szabják meg a művész alkotását.

Ilyen értelemben a Román Munkáspárt teljes támogatást és segítséget nyújt a művészeknek. Támogatja erőfeszítéseinket, hogy ne a céltalan szépséget, hanem az alkotó embert ábrázolják s a fejlődés lényegére mutassanak rá.

Radu Borzan, a neves műkritikus, a Művészeti Minisztérium felügyelője beszédében bevezetőül rámutatott arra a helyzetre, amelyben a kiállítás megnyílik. A szocializmus tábora harcol a béke megtartásáért, az imperialista tábor ellen, a háborus uszítók le-

győzéséért. Olyan pillanatban nyílik meg ez a kiállítás, amikor hazánkban alapvető szerkezeti változások mennek végbe, a szocializmus építésének, az Állami Terv megvalósításának és teljesítésének szakaszában vagyunk. Szemeink előtt új élet születik, a mezőgazdaság szocialista sektora, az iparosítás hatalmas lendülettel folyik.

Ezek után feltette a kérdést, hogy a művészeknek van-e kapcsolata ezzel a fejlődéssel. Nyomban meg is adta a választ, hogy a művészek kapcsolata a fejlődéssel mind szorosabbá válik. Kább feltűnik a gép, hangsúlyozottabbá válik a munkáparaszt szövetség, jelentkezik, mint téma néphadseregünk és történelmünk forradalmi szakaszai.

Leszegzte, hogy művészeink igen sokat tanultak a szovjet tapasztalatokból s ez hatalmas segítséget jelent számukra. Hangsúlyozta a fiatalok előretörésének jelentőségét, akik nemesek

A PROBLÉMAK IDEOLÓGIAI MEGERTÉSÉBEN nyújtottak jeleset, hanem azok művészi megoldásában is.

Már az elemi iskolában közösségi embert nevel az új tanterv

KOLOZSVÁR. — A tantermekben gyerekfejek hajolnak a füzetek felé. Megindult az élet az iskolákban, zsong a folyosó a szünetben.

Az új tanévben a Román Népköztársaság ezer és ezer iskolájában nagyszerű és nehéz feladat vár a pedagógusokra. A Tanügyi Reform útmutatásai és az új tanterv alapján új típusú, közösségi embert kell nevelniök és szakítva a régi, polgári iskolai hagyományokkal, új módszerekkel kell „kovácsolniuk azt az új embert”, aki a szocializmus továbbéptője lesz.

ATCSOPORTOSÍTOTTÁK A TANULÓKAT

Az elemi-iskolás gyermekeket az idén a körzetükbe eső legközelebbi iskolába irányította az egészséges új tanterv elgondolása. Az idén szánt meg teljesén a gyermekek különböző iskolákba való önkéntes beiratása. A polgári világban ismertük azokat az „előkelő” szülőket, akik csak „előkelő” belvárosi iskolába iratták „előkelő” gyermekeiket. Most minden iskolába különböző társadalmi osztályok gyermekei járnak. Megtanulják, hogy csak a munka, az ő esetükben a tanulás és az előmenetel különbözteti meg őket egymástól. Nem lehet kiváltságos senki azért, mert jobb ruhája, vagy gazdagabb apja van. Az egészségtelen kasztszellelem ma már teljesen megszűnt iskoláinkban, s a polgári maradványoktól terhes légkörből idekerült kisdíák hamarosan megváltoztik, társadalmi valóságérzéke oly helyes lesz, hogy odahaza valósággal tanítja szüleit nándarra, amit az iskolában tanul. Eszreveszi szülei polgári gondolkodásának hibáit, melyet nem egyszer le is leplez. Szülői értekezletek során gyakran számolnak be ilyen esetekről a szülők.

JÁTSZVA TANULJAK MEG A ROMÁN NYELVET

Az új tanterv szerint az elemi-iskolák első és második osztályaiban nem kötelező a román nyelv órákon való tanítása. Hogy a gyermekek mégis elsajátítsák a nyelvet, szünetekben, játék közben beszélnek velük románul a tanítók.

Nagy változás történt a tanítói karban is. Az átképző tanfolyamon sikerrel végzett pedagógusok saját bevallásuk szerint, új emberként kerültek vissza iskoláinkba. Az ideológiailag átképző tanfolyam nagyszerű eredménye, hogy lenyeste a régi polgári gondolkodás és tanítási mód maradványait. Ma már ideológiailag jólképzett tanítók és tanárok végzik iskoláinkban a pedagógiai munkát. Kolozsvárra pedig

ennek az átnevelt és újjáformált pedagógusi karnak az élcapatát helyezték el a különböző iskolákban.

MARXIZMUS-LENINIZMUS AZ ELEMIBEN

A marx-lenini ideológiát elsajátított tanítóság a Román Munkáspárt által kezdeményezett átképző tanfolyamon megtanulta, hogy a marxista nevelést már az elemiben el kell kezdeni. A tanultakat megelépedéssel alkalmazzák is. Így például komoly ténnyezője a haladásnak az elemiben a kritika és önkritika nagyszerű fegyvere. Már egészen kisgyermek bámulatos érzékkel veszik észre egymás hibáit. Eleinte előfordul persze, hogy az otthon becézett első elemista, mákor saját hibáira figyelmeztetik, válaszá helyett elpityeredik. De ez egyre ritkábbá válik, mikor látja, hogy a kritika és önkritika fegyverével egyformán él jó és rossz tanuló.

A valóságérzék kifejtésével mellett az új tanterv fontos követelménye az, hogy a valóságos életre neveljék a kisgyermeket is. Ma a kis elemisták olyan dolgokkal vannak már tisztában, amiről régen a kisebb diákok semmiféle tudtak. Ismerik és a maguk módján felmérik a környező világot, sőt pontosan tisztában vannak az országunkban folyó szocialista építés mozzanataival is. Ennek módja az — egy példát említenk —, hogy amikor mondjuk, egészségtan óra van, a tanító elmagyarázza nekik a gyógyszer-tárak államosításának fontosságát és megvilágítja, hogy miért voltak régen, az államosítás előtt méregdrágák a gyógyszerek. Így, sorban, fokozatosan mindennel tisztába lesznek a kisgyermek is, akik a maguk világában megpítatják ezeket a kérdéseket.

PIROS PONT ES PIROS VERSENY-ZÁSZLÓ

Már az elemi-iskolában tanulókörök működnek. Minden öt gyermekből álló csoportnak felelőse van. A jó tanítva a gyengébb tanulókat. Az osztályon belüli csoportok és az egyes osztályok is versenyeznek egymással. A jó tanulók és jó magaviseletűek piros pontot kapnak s öt pont elnyerése után padjukra ülhetnek a kis vörös versenyzászlót, mint élmunkásaink a gyárakban. Ez a kis versenyzászló az álma és vágya minden kis elemistának. Ebben rossz tanulók és vad tréfákat készelő rosszcsontok is megszeliődnek és bámulatos eredményeket mutatnak fel, mióta iskoláinkba is bevontuk a munkaversenynek nagyszerű, ösztönző, új embert formáló szereleme...

Csehszlovákia is felbontotta a Jugoszláviával kötött barátsági egyezményt

PRÁGA. — (Agerpres.) Október 4-én a csehszlovák külügyminisztérium megbízásából jegyzéket nyújtottak át a prágai jugoszláv nagykövetnek. A jegyzék utal arra, hogy a Rajk-perben feltárt tények igazolják, hogy a jugoszláv

kormány hosszabb idő óta rendszeresen ellenséges politikát folytat Csehszlovákiával szemben. A jegyzék tényeket sorakoztat fel állításának igazolására és végül közli, hogy ezek következtében a

csehszlovák kormány nem tartja magára kötelezőnek az 1946 május 9-én Jugoszláviával kötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezményből fakadó kötelezettségeket.

A volt olasz gyarmatoknak adják meg a függetlenséget

— javasolta a szovjet küldöttség az ENSZ-ben

NEWYORK. — (Agerpres.) Az ENSZ közgyűlésének politikai bizottsága megkezdte a volt olasz gyarmatok kérdésének megvitatását. A közgyűlés már a múlt évben megkezdte a mintegy 3 millió főt számláló területek kérdésének tárgyalását, azonban az Egyesült Államok és Nagybritánia megtiltotta az olasz békeszerződés erre vonatkozó szakaszainak alkalmazását.

Az ENSZ közgyűlésének jelenlegi ülészakán a szovjet küldöttség ismét konkrét javaslatot terjesztett elő a kérdésben. A Szovjetunió küldöttsége javasolta:

tett elő a kérdésben. A Szovjetunió küldöttsége javasolta:

1. Adják meg azonnal a függetlenséget Líbiának; 2. vonják vissza három hónapon belül az összes idegen csapatokat és katonai személyzetet Líbiából, ugyanakkor szüntessék meg a katonai támaszpontokat; 3. Eritrea öt év letele után kapja meg a függetlenséget. Az öt év alatt Eritreát az ENSZ gyámügyi tanácsa igazgatja. A tanács mellett a szovjet javaslat szerint tanácsadó bizottságot létesítenének, a Biztonsági Tanács

képviselőiből. 4. Szomáliára nézve ugyanazt a gyámügyi rendszert léptetik életbe, mint Eritreában.

A felszólaló angol, amerikai és francia kiküldöttek mindenfajta ürüggyel azon igyekeztek, hogy a kérdést megkerüljék és megoldását elodázzák.

Végül a főbizottság albizottságot létesített azzal a feladattal, vizsgálja meg a volt olasz gyarmatok lakossága képviselőinek a kívánságát, hogy az albizottság elé országuk jövője kérdésében véleményüket kifejtjék.

A frank leértékelése után a francia kormány minden terhet a munkásosztály vállára helyez

PARIS. — (Agerpres.) A TASS ügynökség jelentése szerint a Francia Kommunista Párt Politikai Irodája Maurice Thorez főtitkár elnöklétével ülést tartott.

Az ülésen határozatot fogadtak el, amely kifejezi, hogy a nemzetközi helyzet megvitatása után a Politikai Iroda meg-

állapítja, hogy a Szovjetunió ismét hatalmas szolgálatot tesz a béke ügyének, amikor leleplezi a háborúra készülő angol-amerikai imperialistákat, küzd az atomfegyver betiltásáért, az atombomba készletek megsemmisítéséért és az öt nagyhatalom közti békepaktum megkötéséért.

A határozat a továbbiakban hangsúlyozza, hogy a frank leértékelése után a hatóságok egyetlen lépést sem tettek a munkástömegek vásárlóerejének növelésére. A francia nemzetgyűlés elnöksége visszautasította a kommunista képviselőknek a parlament azonnali összehívására vonatkozó javaslatát és felelős a francia kormány reakciós politikájának támogatásáért, amely a frank leértékelésének összes nehézségeit a francia munkásokra hárítja. A határozat kiemeli, hogy a dolgozó nép elszegényítésére irányuló politika ellen, a hatalmas hadikiadások ellen, nemcsak a munkásosztály, hanem az összes városi és falusi dolgozók egységére van szükség.

Ünnepélyesen megnyitott a bolgár-román barátsági hét Szófiában

SZÓFIA. — (Agerpres.) A bolgár távirati iroda jelentése szerint a bolgár-román barátsági hét során a kedden megjelent bolgár újságok hosszabb cikkeket szentelnek a hét jelentőségének. A barátsági hét ünnepélyesen megnyitja kedden este folyt le a szófiái Nemzeti Színházban. Az ünnepélyes megnyitón résztvett Cservenkov, a bolgár Kommunista Párt Központi Bizottságának titkára, helyettes miniszterelnök, a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottsága Politikai Irodájának tagjai, Minoso Nejevov, a bolgár nemzetgyűlés elnöki tanácsának elnöke, a kormány tagjai, a diplomáciai testület tagjai Bodrov szófiái szovjet nagykövettel az élen, a román küldöttség tagjai, a Iliazfai Front Országos Tanácsának tagjai, valamint a bolgár-román bizottság tagjai és a politikai és a tudományos élet képviselői.

athéni köztisztviselők hétfőn sztrájkba léptek. A sztrájk, amelyben 34 ezer tisztviselő vesz részt, azért tört ki, mivel a kormány elutasította a 30 százalékos fizetésemelési kérést.

ELŐKÉSZÜLETEK A BOLGÁR NEMZETGYŰLÉSI VÁLASZTÁSOKRA

SZÓFIA. — (Agerpres.) Az egész Bolgár Népköztársaság területén nagyszabású előkészületek folynak a november 27-én sorra kerülő nemzetgyűlési, valamint tartományi néptanácsi választásokra. Hétfőn megalakul a központi választási bizottság, amelynek tagjai a dolgozók képviselőjéből, valamint a tudomány és a kultúra kiválóságaiból kerültek ki. A bizottság elnöke a Bolgár Népköztársaság legfelsőbb bíróságának elnöke.

30 EZER FRANCIA SZÖVŐMUNKÁS SZÜNTETTE MEG A MUNKÁT

LILLE. — (Agerpres.) A France Presse jelenté, hogy a francia frank leértékelésének a bércikre mutatókat katasztrófális következmények miatt a francia-bolgár határ mentén lévő francia szövőgyárakban több mint 30 ezer munkás lépett sztrájkba. A két nappal ezelőtt kitért sztrájkhoz újabb gyárak munkássága csatlakozik.

EGYMEMLŐ MUNKÁS SZTRÁJKOK AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN

NEWYORK. — (Agerpres.) A TASS jelenté, hogy az Egyesült Államok egymillió fém- és bányai munkásának sztrájkja továbbra is békésen folytatódik. Amerikai sajtójelentés szerint 53 fémipari üzem és 50 bányát bezártak. Október 3-án a Nagy Tavak mellett dolgozó dolgomunkások csatlakoztak a sztrájkhoz.

A Román Népköztársaság hadseregének művészegyüttese, valamint a bolgár hadsereg művészegyüttese, a szovjet, román és bolgár himnuszt énekelté, utána Dimitar Ganev külkereskedelmi miniszter tartott ünnepi beszédet, amelyben méltatta a bolgár-román barátsági hét jelentőségét. A román küldöttség részéről Mezinoseno Eduard művészetiügyi miniszter mondott beszédet.

SZOVJET IRÓKÜLDÖTTSEGE PEKINGBEN

PEKING. — (Agerpres.) Az Új Kína hírügynökség közli, hogy Alexandr Fagyjev ismert szovjet író vezetésével iróküldöttség érkezett Pekingbe.

A szovjet írók több gyűlésen vettek részt, amelyen megjelentek a Kínai Népköztársaság politikai és művelődési életének vezető személyiségei is.

SZTRÁJKBA LÉPTEK AZ ATHENI KÖZTISZTVISELŐK

ATHÉN. — (Agerpres.) A France Presse jelentése szerint az

Az aradi vértanúság mai tanulságai

Száz évvel ezelőtt, 1849 október 6-án végezték ki Aradon a szabadságharc tizenhárom tábornokát. Egyike volt ez a számtalan véres tetteknek, melyeket a történelem folyamán a zsarnokság véghezvitt. Nem volt egyedülálló eset abban a korban sem. A szabadságharc leverése után a börtönök a nép legjobb, legnemesebb fiaival teltek meg, a szabadságukért küzdők százait és ezreit végezték ki, a tizenhárom tábornok meggyilkolásával pedig megkoronázták terrorcselekményeik sorát.

Életeket oltottak ki — de nem oltották ki a szabadság lángját. Mélyen vésődött az be az elnyomott milliók lelkébe s az egyre fokozódó elnyomás nemhogy megsemmisítette volna, hanem megerősítette, égből tette. Az immár imperialista korszakába lépett kapitalizmus első világháborújának vérvizárában megszületett az első szocialista állam, fényesen világítva meg azt az utat, melyen minden a szabadságért küzdő népek haladnia kell. A kapitalizmus kiegyenlíthetetlen ellentmondásai kiborították a második világháborút, s a hatalmas Szovjetunió megmutatta mire képesek a szabadon fejlődő népek: csak a Vörös Hadsereg volt képes szétzúzni Hitler állig feljegyezett hordáját. De láthattuk egyúttal azt is, meddig képesek elmenni a haladás ellen. Elénkben élnek még a fasizta háború borzalmai mindazok emlékezetében, akik azt átélték. Egész Európában alig lehet találni olyan embert, akit a hitleri barbárság szele valamilyen formában ne érintett volna. Nyilvánvalóvá vált, hogy az elnyomás elleni harc életre-halálra megy. A történelem számtalan példával bizonyítja, hogy ha a zsarnokságnak pillanatnyira sikerül legyűrnie a szabadságharcos erőket, számító kegyetlenséggel pusztítja ki a legjobb harcosokat. Ezt mutatja az aradi vértanúk kivégzése, ezt jelzi Budai Nagy Antal, Dózsa György, Horia, Cloșca, Crisan s annyi ezer és ezer szabadságharcos mártírhalála. De gondoljunk csak a napjainkban folyó szabadságharcokra, a kegyetlenül megkínzott és kivégzett hős görög hazafiakra, a Franco által legyilkoltakra, a gyarmati népek sorsára, a „művelt nyugat” mutkásságának helyzetére. S el tudja-e fojtani a zsarnoki elnyomás, a legkegyetlenebb rendőrterror a szabadságvágyat, a világ népének szabadságvágyát? Napról-napra világosabbá válik, hogy képtelen erre, ellenkezőleg, minden nap egy-egy újabb győzelmet hoz a szabadság, a boldog élet, a béke tábora számára. A görög szabadságharcosok megsemmisítését nem egyszer világgá kürtölte „amerika hangja”, a görög nép mégis él és elpusztíthatatlanul tovább folytatja hősi harcát. A kínai nép Kanton falait döngeti, maga előtt űve a dollár lakáját. Hatalmas forrongásban van a világ minden része, milliók és százmilliók kérik számon elnyomóiktól szabadságukat, kenyerüket, boldog élethez való jogukat. S ilyen körülmények között akar egy maroknyi vérszívó, pénzszekrények mellől s nagyvállalatok igazgatói asztalától háborút indítani a Szovjetunió ellen — mely szétzúrt a világtörténelem legkegyetlenebb, egyenesen a háború céljaira beidomított bandáját — ellenünk, a népi demokráciák országai ellen, s a szabadságszerető népek ellen, saját dolgosíték ellen, az egész világra ellen? És milyen kilátásai lehetnek, miután a Szovjetunió utolsó remény-szerűket is úgy puskasztotta szét, mint egy szappanbuborékot, felébráztatva őket atombombás lézárnyakból!

A történelem kereké megállíthatatlanul forog — azért megállíthatatlanul, mert legyőzhetetlen erők viszik előre. Ma már túljutott azon a célkitűzésen, melynek eléréséért az aradi vértanúk harcoltak. Hősi erőfeszítésük azonban előre lendítette a népek szabadságharcát azon az úton, mely a békeerők hatalmas táborának mai felsorakozásához vezetett. Ezért emlékezünk rájuk kegyelettel. Hősi önfeláldozásuk pedig szolgáljon buzdításul a háborús uszítók és hazai ügynökök elleni kíméletlen harcunkban.

Kijavítják a romházakat Kolozsvárt

A 9. Állami Építészeti Vállalat megkezdte a javításra szoruló épületek felülvizsgálását

KOLOZSVAR. — A lakáshivatalok megindulása óta kissé rendeződött Kolozsváron a lakáskérdés, de nem annyira, hogy ez biztosítaná a rendkívül nagy sűrűségű város lakóinak a szükséges lakrészeket, illetőleg butorított szobákat, s továbbmenőleg számos intézménynek, iskolának a megfelelő épületet.

Ez korántsem jelenti azt, hogy a lakáshivatalok nem teljesítették feladatukat. Ellenkezőleg: a lakás-

hivatalok eredményes működésének köszönhető a lakásüzérkedés felszámolása, a rejtett lakások felfedése s használatba vétele és talán legelsősorban a sokgyermekes munkáscsaládok elhelyezése egészséges épületeszekbe. A lakáshivatalok végleges rendeződésének hátráltatója a túlnépesedés, a háborús rombolások következtében lakhatatlanná vált lakóházak és legfőképpen a lakásépítkezés kismérvűsége.

szekbe és a Vállalat műhelyei, iskolája, internátusa és hivatalai telepednek le a célnak megfelelő épületeszekbe. Közvetve azonban hatalmas lépést jelent ez a Kolozsváron uralkodó lakáskrisz enyhítésénél.

Köztudomású, hogy az Építészeti Vállalat és alkalmazottai részére a lakáshivatalok kötelesek kiutalni épületeszeket és lakásokat. Ha a lakáshivatalok a rendelkezési állományban levő lakásokat — ilyen egyelőre csak elvétve akad — utalják ki a Vállalat kérésére, akkor ennivel is kevesebb, más lakásigénylő kérésének tehetnek eleget. A romházak és lakhatatlan épületeszek viszont továbbra is lakhatatlanok maradnak. Ellenkező esetben: ha az Építészeti Vállalat kijavítja és lakhatóvá teszi a jelenleg lakhatatlan épületeszeket, s átadja alkalmazottainak, illetőleg felhasználja saját részére, akkor nem kell a lakáshivatalokhoz fordulnia kérésre teljesítésért.

Eltűnnek a háborus nyomok

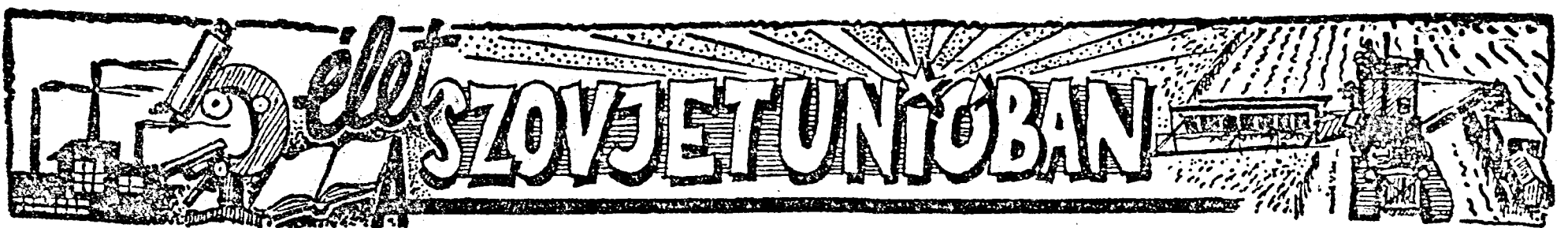
Erthető tehát, hogy a 9. számú Állami Építészeti Vállalat kezdeményezése és a városi ideiglenes bizottsággal kötött megállapodás nagy horderejű: rövid időn belül eltűnik Kolozsvárról a háború nyomasztóan nagy mértékű nyomai is, s egyben enyhül az igen nagy mértékű ültő lakáskrisz. A félig felépített épületeszek befejezésével pedig szaporodik a lakterület nagysága. Ha majd elkészül az Építészeti Vállalat új székháza, s a mun-

kájához elengedhetetlenül szükséges épületesz, — a terveket most készült, s megvalósításuk az öt éves állami terven belül bekövetkezik —, akkor meglát tehermentesítődik bizonyos mértékig Kolozsvár lakóterülete. Pillanatnyilag a lakóházak rendbetétele áll előtérben, s ha azt végrehajtja az Építészeti Vállalat, akkor nagy kérdést oldotta meg Kolozsvárnak, s hozzájárult a fejlődés előmozdításához.

450 lakhatatlan lakás

A romházak rendezésére s használatba állítására tett kezdeményező lépést legutóbb a 9. számú Állami Építészeti Vállalat. A városi ideiglenes bizottsággal folytatott megbeszélés értelmében a kerületi lakáshivatalok pontos kimutatást készítettek a javításra szoruló épületeszekről és lakásrészekről a 9. számú Állami Építészeti Vállalat részére. A kimutatáson hozzávetőlegesen 400-450 olyan lakrészt, illetőleg épületet tüntettek fel a lakáshivatalok, amelyek teljes, vagy részbeni javításra szorúlnak. A nyilvánlatásba vett lakrészek állapotának felülvizsgálását már meg is kezdte a 9. számú Állami Építészeti Vállalat.

A városi ideiglenes bizottsággal kötött megállapodás értelmében a 9. számú Állami Építészeti Vállalat kijavítja és lakhatóvá teszi a nyilvánlatásban szereplő épületeszeket, valamint a szükséges építkezési anyagokat pénzbeli megtérítés nélkül végzi el, illetőleg használja fel az Építészeti Vállalat, viszont

Tudományos kirándulásokot rendeznek a szovjet egyetemi hallgatók

A moszkvai „Potanin” pedagógiai intézet hallgatói minden nyáron tudományos kirándulásokot rendeznek a Szovjetunió legtávolabbi vidékeire.

Az idei nyári szünetben az intézet hallgatói tanárak kíséretében megtekintették az Ural vidékét, a Szovjetunió északi részét, a Don-vidéket s a Fekete- és Azovi-tenger partjait.

Az expedíció résztvevői sok néprajzi, földrajzi és földtani anyagot kutattak fel és gazdag gyűjteményt állítottak össze belőle az intézet szertárára számára.

A kirándulók történelem-csoportja résztvett a Tamani-félsziget Patrei nevű ókori városa helyén folyó földtani ásatásokban. A nagyfontosságú ásatások folyamán különböző ókori pénzeket, márványdarabokat és háztartási felszereléseket találtak.

A földrajzszakos hallgatók a Don-vidékét látogatták meg. Rjazán, Voronyezs és Orlov körzetekben szemtanúi voltak, hogyan valósul meg a természet átalakításának nagyszerű terve. Gazdag gyűjteményt állítottak össze olyan anyagokból, amelyek hűen tükrözik a környék geológiai múltját. Értékes földtani, öslénytani mintákat, különböző tőzeggéleket, valamint erdei és sztyepei növénymintákat hoztak az intézet részére.

A természettudományos hallgatók meglátogatták Micsurin, a természet nagy átalakítójának kísérleti kertjét. A látogatások során Jakoblev akadémikus a nem rokon fajtájú növények keresztezéséről és Micsurin munkásságáról előadást tartott a hallgatóknak.

Tapasztalatcseré a szovjet munkásujtók között

A Szovjetunió szövetségi köztársaságainak dolgozóit szoros baráti kötelékek fűzik egymáshoz. Ennek egyik legszebb bizonyítéka a köztársaságok ipari, mezőgazdasági és szállító munkásai között folyó szocialista verseny.

A napokban Kijevbe érkezett Rosziskij Nikolaj, a moszkvai „Kalibr” gyár Sztálin-díjas művezetője, aki versenyben van a kiev-i gyárak újító művezetőivel. Rosziskij közölte kiev-i szaktársaival a „Kalibr” gyár sztáhanovista osztályának módszereit. Tapasztalatait ma már Kijev igen sok üzemében alkalmazzák. Rosziskij példáján okulva, Koreszkij Iván tanfolyamot szervezett az ifjú mechanikusok számára. A tanfolyamon a hallgatók olyan munkamódszereket sajátítottak el, amelyek segítségével több gépen dolgozhatnak egyszerre, s ezáltal háromszorosan, sőt négyszeresen teljesíthetik a normát. Koreszkij művezető osztályának kollektívja az évi tervet a kitűzött határidő előtt teljesítette és ma 1950-re dolgozik.

Kiev és Leningrád esztendőszüneti ünnepségeken kölcsönösen meglátogatták egymást. Kozárev, Dimitrijev és Golovácsev leningrádi sztáhanovisták kiev-i látogatásuk alkalmával számos üzemet kerestek fel, ahol megmutatták a munkásoknak az alkatrészek gyors elkészítésének módszereit. Kiev üzemeinek igen sok dolgozója elsajátította a leningrádi újítók munkamódszereit.

Moszkvában megkezdődött az új színház

Moszkva 15 színházában megkezdődött az új évad. A „Nagy Színház” Prokofjev „Hamupipőke” című baletteljével és Borodin klasszikus operájával az „Igor herceg”-gel nyitotta meg kapuit. A második előadás Verdi „Rigoletto”-ja lesz.

A legnagyobb sikere azonban a szovjet ember életét bemutató színműveknek van. A „Művész Színház”-ban olyan színmű van műsoron, amelyek cselekménye az egyik kolhozfaluban játszódik. A mű címe „A mi mindennapi kenyérünk”. Szerzője a Sztálin-díjas Vira Nikolaj. A „Moszovet” színházban Szurov Anatol „Sértés” című darabját játsszák nagy sikerrel. A színmű egy szibériai mezőgazdasági termelészövetkezet életét mutatja be. A színeseket a darab alakjainak élthű ábrázolásáért Sztálin-díjjal tüntették ki.

A „Kis Színház”-ban Pausztovszkij „Puskín” című darabját játsszák felváltva Schiller „Armány és szerelem” című drámájával. Pervencsev Arkadij „A délvideki csoport” címmel írt színművet, amelyben a Nagy Honvéddé Hősné női nappal mutatja be. Az új évad számára az „Érettségi” művet írták át színpadra.

A micsurini alapon dolgozó szovjet kolhozparasztok ma már uralják a természetet

A magnemesítés eredményei a Szovjetunióban

Jávorszki Iván kolhozparaszt miközben az őszi roszvetést szemlélgette, különös kalászára lett figyelmes. A kalászon a szokásos négy helyetti, hat sor szem volt. Jávorszki jól megjegyezte magának a kalász helyét, s a rosz virágzása idején ismét kiment a mezőre és mesterséges beporzást végzett rajta. Ősszel kiválogatta a kalász legjobb magvait, elvetette, s a következő évben a virágzó kalászokat újból megtermékenyítette mesterséges uton. Évről-évre így gyűjtögette a hatsoros ka-

lászok legjobb szemét.

Az idén már egy negyed hektáron vetette el a Jávorszki által nemesített magvakat a kamenyec-podolszki „Május 1” kolhoz. Az elvetett rosz kalászában 70–80 szem, tehát a szokottnál 20–30-cal több termett, mint a közönségesen. Az új roszfajtát „Podolszki rosz”-nak nevezték el a kolhozparasztok. Jövőre már a környék több kolhoza vehet az új roszfajtából. Jávorszki újítási tevékenysége nagyban hozzájárul

a kollektív gazdálkodás gyorsabb és jobb fejlődéséhez.

A kolhoz vezetősége Jávorszki a gazdaság kísérleti telepének vezetőjévé nevezte ki. A keze alatt dolgozó kolhozparasztok az idén olyan 25, különböző növénnyel kísérleteznek, amelyek magvát a Tudományos Kutató Intézet-től kapták. A kolhoz kísérleti telepe közvetítésével a „Május 1” kolhoz parasztjai rendszeres levelezésbe kerültek Liszenko Trofim agrobiológussal. Jakuskin Ivánnal, meg más szovjet micsurinista tudóssal és sikerrel alkalmazták mindazon növényfajták nemesítésére irányuló módszereket, amelyek révén a kolhoz mennyiségi és minőségi termése egyaránt fokozódik.

A szovjet parasztok kolhozba tömörülésével tag lehetőségek nyíltak a magnemesítés terén is. Micsurin ezt már annak idején tudta és odahatott, hogy a magnemesítés lépjen ki a tudósok laboratóriumából és terjedjen el gyakorlatban is a kolhozok földjein. Micsurin javaslatát magukévá is tették a szovhozok és a kolhozok dolgozói.

A szovjet parasztok ma már szorosan együttműködtek a haladó szovjet mezőgazdaság tudósaival. Az ukrain Ozerin

Micsurini magnemesítő eljárással

néhány szovjet kísérleti állomáson olyan tengerifajtát is kitermesztettek, amelynek egyetlen szárán hat, nyolc, sőt tíz cső is terem.

Nem kevésbé nagy jelentőségű az a kísérlet sem, amelyet a kolhozok a harieska terméshozama növeléséért folytatnak. Ezt a terméket Sztálin — nagyon találon — „Észak rizs”-ének nevezte el. Egy harieska száron ilyen 300 mag termett, amit akkortájt igen jó termésnek tartottak. Ma a magnemesítés és mesterséges megtermékenyítés folytán 500–800 magot csepelelnek ki egy harieskaszárból. A Baskir Köztársaság „Gornij” kolhozában rendkívül nagy hozamot adó harieskafajt ter-

A növények tulajdonságainak

megváltoztatásáért folytatott küzdelemnek másik micsurini módszere a növények mesterséges megtermékenyítése, amit a kolhozparasztok szép sikerrel alkalmaznak és amely a növényt nemcsak termékenyebbé, hanem ellenállóbbá is teszi. Ez a módszer, amelyet tavaly már 6 millió hektárnyi területen alkalmaztak, a szovjet államnak egymillió 600.000 kilóval több termést adott.

A szovjet micsurinisták olyan széleskörű alkotó munkát végeznek a szocialista földön, amely páratlanul áll a mezőgazdaság történetében. Ebben

Márk, a Sztálin-díj nyertese, a szocialista munka hőse, akit a „bő termés mesterének” is neveznek, olyan tengerifajtát termesztett ki, amely rendkívül bőséges termést ad. Az ugyan csak ukrain Panko Pjotr kolhozparasztnak sikerült a napraforgó és köles magvát annyira nemesítenie, hogy azok szintén kivételesen jó termést eredményeznek. A magnemesítők munkáját hathatósan támogatja a Liszenko-intézet. Újításai eredményeképpen a kolhozok évről-évre bőségesebb termést aratnak.

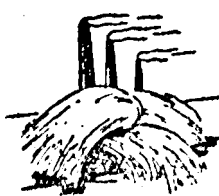
A micsurini alapon dolgozó kolhozparasztok néha szinte vakmerőnek nevezhető terveket készítenek. A földművesek tudvalevően ósdióktól kezdve nagy erőfeszítéseket tesznek arra, hogy „savanyu” földön is tudjanak gabonát termelni. A „Lenin paracsa” nevű kolhoz egyik kísérletezője, Malcev Terentij feltette magában, hogy eredeti módon oldja meg ezt a kérdést. A micsurini tudomány által ajánlott módszerrel tette a „savanyu” földet alkalmassá búza-termelésre és így sikerült kitermesztenie az úgynevezett „szikes-búzá”.

mesztettek ki ilyenformán. A kolhozparasztok ezt a fajtát „Gornolesznájá”-nak nevezték el.

A Szovjetunió földművelésügyi minisztériuma a Kiev-környéki kolhozparasztok bevonásával és a tudósok és mezőgazdasági szakemberek részvételével értekezletet tartott, ahol kifejta, nagyhozamu harieskafaj termesztési módjáról számoltak be. A harieskát itt nagyobb sorközrel vetették el, miáltal az elbokrosodott és a sokfelé ágazó növény a sűrűvellettnél két-háromszorosát adta.

Nagy figyelmet kell azonban fordítani a föld vegyi összetételére és a harieska által kivont tápanyagok pótlására.

VOJTEHOVSZKIJ PAVEL.

A komszomolisták határozott segítséget nyújtanak a véderdősávok ültetésében

Egy év sem telt még el a természeti átalakítására irányuló nagyszerű stálini terv közzétételétől, s a térféleken már véderdővel beültetett hatalmas területek, vizgyűjtő medencék, halastavak és faiskálók száral találhatók. A kolhozparasztok dolgozói nagy lelkesedéssel vesznek részt a természet átalakításának munkájában. Ősszel a Szovjetunió erdősítésre váró sztyepei újabb véderdősávokat ültetnek. Ebben, a szárazság ellen folytatott harcban az ifjú kolhozparasztok és a falusi komszomolisták veszik ki legjobban részüket és élen járnak az erdősítési tervnek a kitűzött határidő előtti teljesítésére indított munkaversenyekben.

A véderdősávok ültetésénél egyedül csak Voronyezs környékén 50.000 ifjú vett részt. A komszomolista szervezetek figyelme jelenleg főként az őszi ültetési kampány sikerére és az ültetvények minél jobb gondozására irányul.

A „Krasznaja Nov” kolhoz komszomolista a magvak gyűjtésében igen nagy segítséget nyújtanak a környéki erdőgondnokságnak. Igen sok fiatal fiú és lány tanulja meg a faültetést, gondozást és a vetésre szánt magvak kezelését. Különböző figyelmet fordítanak a magvak gyűjtésére is, mert jórészt ettől függ az erdősítési terv sikere.

A városi komszomolisták is hathatósan támogatják a falvak dolgozóit. Voronyezs ifjúsága tevékeny részt vesz a Voronyezs—Davidovka között létesítendő véderdősáv ültetésében. A városi komszomolisták nemcsak a maggyűjtésben segítkeznek, hanem tevékeny politikai munkát is kifejtnek.

Műszaki továbbképző tanfolyamok a szovjet üzemek keretében

Leningrád minden ipari üzemében műszaki és általános ismeretterjesztő tanfolyamok nyíltak. A „Sztálin”, „Elektroszila”, „Lenin” és más nagyüzemek mellett műszaki és egyéb tárgyú esti tanfolyamokat létesítettek. Az üzemek keretében 118 iskolában 32.000 munkás tanul anélkül, hogy megszakítaná a napi munkáját.

A leningrádi papírgyárban a legegyszerűbb munkástól kezdve a főmérnökig, valamennyien emelik szakmai képesítésük színvonalát. A műszaki tanfolyamokon a munkások megtanulják nemcsak a legfőbb gépek készítését, hanem azt is, hogy el tudjanak igazodni a legbonyolultabb rajzokon is. A gyár minden üzemében sztáhanovista iskolákat létesítettek, hogy a dolgozók elsajátítsák az elmunkások munkamódszereit. A gyár keretében tízosztályos középiskola is működik. Husz munkás, a népgazdasági főiskola tanárainak vezetésével felkészült a műszaki főiskola hallgatására. Azok a művezetők és brigádosok, akik nem végeztek műszaki középiskolát, most a gyár géptervező műszaki iskolájának esti tanfolyamára járnak. A gyár olyan technikusainak és technológusainak egyik csoportja, akik középiskoláikat munkájuk megszakítása nélkül végezték, most felsőbbfokú tanfolyamokra iratkoztak be. 12 mérnök levelezés útján közigazdászni képezi ki magát. Mindegyikük a papírgyári gépipar fejlődésére vonatkozó tárgykörből választotta tudományos értékesítésének anyagát.

A szovjet tudósok termőföldde alakítják az azerbajdzsáni és kaliningrádi sivatagokat

A napokban tért vissza Moszkvába a Szovjetunió Tudományos Akadémiája Talajkutató Intézetének két kutató csoportja, amelyek az azerbajdzsáni és Kaliningrád környéki sivatagokat tanulmányozták. Mindkét csoport a Kura és Araksza folyók alsó folyásának szikes talaját vizsgálták és tervet készítettek az említett területek művelhetővé tételére.

A kutató csoport az idén közel 900.000 hektárnyi területet vizsgált meg. A tudósok segítségével az egész terület talaját annyira megjavították, hogy az kiválóan alkalmas lesz gyapot- és gyümölcs-termelésre.

A kérdéses terület egyes részlein már folynak a talajjavítási munkák, és a tudósok tervvel szerint már be is vezetik a váltógazdálkodást.

A növény- és földtantudósok alaposan tanulmányozták a talaj összetételét, a környék növényvilágát és éghajlati viszonyait. A tudományos kutató csoportok munkájának eredményeit a Kaliningrád környéki kolhozokban és szovhozokban már alkalmazták is.

Összegyűjtött adataik alapján megkezdtek a vidék föld- és növénytan, valamint időjárás térképednek megrajzolását.

4.214 hektárt szántottak fel az őszi munkák során

TORDA. — (Tudósítónktól.) hektárt szántottak fel. Eddig 102 Torda-Aranyos megye dolgozó hektárt vetettek be búzával, 5 hektárt rozssal és 35 hektárt zabos búkkönnnyel.

Az őszi munkálatok mellett a dolgozó földművesek folytatják a bőséges gyümölcsstermés fölöségeinek feldolgozását is. A megye területén 7 nagy és 12 kisebb feldolgozó központban végzik a konzerválást. Ebben a munkában a szentmihályi járás dolgozói vezetnek, akik eddig 2.432 kiló zöldséget, 5.598 kiló gyümölcsöt, 6.669 kiló savanyúságot konzerváltak, 655 kiló főzelékféléket, 6.374 kiló gyümölcsöt megaszaltak, 1.132 kiló különféle gyümölcsből és 1.168 kiló szilvából főztek lekvárt. A megye területén eddig 191.8 százalékkal teljesítették a konzerválási munkatervet.

A dolgozó földművesek örömmel tesznek eleget beszovaltatási kötelességüknek. 148.09 százalékban teljesítették a buza, 136 százalékban a rozs és 75 százalékban a zab beszovaltatását. A cséplési munkálatokban az állami gazdaságok járnak az élen, utánuk a sűtmegi „Horia“ kollektív gazdaság dolgozói fejezték be a cséplést.

Megkezdődött az őszi szántás is. Az állami gazdaságokban eddig 1037 hektár területet szántottak fel, a szegény- és középparasztoi 32.000 hektár földet fognak bevetni az őszi kampany során. Október 2-ig, összesen 4.214

A MNSZ nagy- enyvedei szervezete békegyűlést rendezett

NAGYENYED. — (Levelezőnk-től.) A Magyar Népi Szövetség nagyenyvedei szervezete szeptember 29-én békegyűlést tartott a „Varga Katalin“ Népi Athenaeum helyiségében. Az ülésen sok tag vett részt. Az országos központ részéről Sütő András vett részt a gyűlésen. Köhle József helyi köznevelési felelős megnyitóbeszéde után a központi küldött rámutatott a békéért folytatott harc jelentőségére. Kifejtette a Szovjetunió álláspontját az atomkérdésben és rámutatott azokra a hatalmas megvalósításokra, amelyeket a Szovjetunió az öt éves tervével véghezvitt.

A Magyar Népi Szövetség szervezetének tagjai részéről Sütő András beszéde után több hozzászólás hangzott el. A hozzászólások azt bizonyították, hogy Nagyenyed dolgozóit tudatában vannak annak, hogy mit jelent a békéért folytatott harc, s azt minden erejükkel támogatják. Itt is behatárolták azt, hogy a dolgozók számszerű tömegei békát akarnak és szívvel-lélekkel a béke bevezetését követik. A Szovjetunió minden erejükkel támogatják a világ békeszerződésének megkötését.

Elekes Zoltán.

Vigvázni kell a fenyészállat- állományra

MÁRAMAROSSZIGET. — (Tudósítónktól.) A megyei ideiglenes bizottság állattenyésztési ügyosztálya nagy figyelmet fordít arra, hogy a megye fajtenyésztési állományának állattenyésztési állományát Bukovinából és Naszód megyéből hozott idegen, tenyésztési célokra nem megfelelő teheneket. Máramaros megyében svájci fajállatok tenyésztésére helyezik a főszűrt, ezek megfelelő számban állanak az állattenyésztéssel foglalkozó dolgozó földművesek rendelkezésére. A megyei ideiglenes bizottság állattenyésztési osztálya felhívja az állattenyésztők figyelmét arra, hogy az idegen területekről, más fajtájú, gyengébb minőségű állatok behozásával a megye állattenyésztési állományának nemeseítését és feljavítását hátráltatják. Ezért az állattenyésztők óvatosan kelljenek attól, hogy rossz minőségű, rossz fajtájú állatokat hozzanak be a megye területére. A. M.

Nagyszabású erdősítések Albániában

Az albán földművelésügyi és erdészeti minisztérium az idén 895 hektárnyi terület erdősítését vette tervbe. Ebből a területből 274 hektárt önkéntes munkával ültetnek újja. Az idén 421 hektárral több erdőt ültetnek és 479 ezer facsemetével többet termelnek, mint tavaly. A szükséges csemetemennyiség természetesen érdekében az albán állam 17 új faiskolát létesített.

Az erdősített területek növelése mellett különös gondot fordítanak az erdők szakszertel kezelésére, a kártékony rovarok és állatok irtására. Az erdősítés révén számos vízmosásos területet hasznosítanak és további nagy területeket árvizmentesítenek.

Előkészületek Szatmár megyében az őszi buza vetésére

SZATMÁR. — (Tudósítónktól.) Maleanu Constantin, a központi vetési bizottság felügyelője a napokban Szatmár megyében érkezett, több községbe kiszállt és megállapította, hogy a megye, amely a mezőgazdasági csatában az ország élenjáró megyéi közé tartozott, az utóbbi napokban megkészt. A szeptember 15-én kezdődött őszi szántás után eszközölt vetések mennyisége nem felelt meg az előírásnak. A késedelem oka, hogy a dolgozó földművesek helytelen munkabeosztás miatt a tengeri, napraforgó és burgonya begyűjtését elhanyagolták és ezek a munkálatok most hátráltatják a körmükre égett őszi vetés időre való elvégzését. Ezért szenvedett egy-két heti késedelmet Szatmár megyében a szántóföldek előkészítése a jövő gazdasági évre.

A felügyelő megállapította, hogy a késedelem szervezési hibák folytán következett be. A községek

nem kézbesítették ki idejében a vetési terveket, a csávázó központok megszervezése hiányos volt és lanyhult a munkaversenyek szelleme is.

A Román Munkáspárt megyei szervezetének irányításával már megtették a szükséges intézkedéseket a hibák kiküszöbölése és a késés behozása érdekében. Maleanu felügyelő a vetési csata befejezéséig a megyében marad, hogy az ellenőrzésben segítkezzen.

FOKOZOTT ÜTEM

Az önkritika alkalmazásával Szatmár megyében idejekorán észrevették, hogy az őszi vetés körül hiányosságok vannak. Ennek tulajdonítható, hogy a hiba helyrehozása nem ütközött elháríthatatlan akadályokba. Az egy-két heti késedelem a most megindult erőteljes munkatémával még több mint egy hét alatt helyrehozható. A szénváraljai és erdőszádai járások területén levő községek mezőgazdasági munkálatai körül a legkevesebb a hiányosság és akadnak községek a többi járásokban is, amelyek időre végezték el az őszi szántást. Az őszi buza október 10-én kezdődő vetéséig a még idejekorán megtett intézkedések — szakemberek véleménye szerint — csaknem teljesen behozzák a késedelmet.

N. G.

Aldrásy-telep újja önkéntes munkát végzették

MAGYARLUDAS. — Mi, az Andrásy-telep Ifju Munkás Szövetség szervezetének tagjai, hogy az épülőfélben lévő kulturhához szükséges anyagok beszerzéséből kivégezzük a részünket, hogy a szükséges pénzüsszeget előteremtjük, három és fél hold földben kukoricát termeltünk, amelynek az összes munkálatait önkéntes munkával végeztük el.

A földet Tólas Pál, Kásler István, Halmágyi József, Ketezán Károly és Hajdu Lajos szántották fel. Öböllyi Adrás, Csemik Verona és Pál Gáspár végezték el a boronálást. A kukoricát az Ifju munkás Szövetség tagjai kapával ültették el. Miután kikelt, két-szer egymásután megkapálták. A kukorica szépen fejlődött.

Az ifjusági gyűléseket, rendszeresen meg szoktuk tartani. Az egyik utóbb megartott gyűlésen Kerekes Sándor ifju felszólalt s többek között azt mondta, hogy a „Falvak Népe“-ből azt olvasta: cél-szerű a kukoricát háromszor megkapálni, mert sokkal jobb lesz a termés és egyben azt ir-dítványozta, hogy mi is kapáljuk meg háromszor.

Az önkéntes munkában kint-ték Csobth András fémpár iskolás. Kásler Ferenc, Tóth Sándor és Korödi István kertészeti gazdasági iskolások. Az ifju munkások közül Tólas Efel, Bere N. Erzsébet, Szántó Erzsébet, Csemik Anna, Dös Vilmos, Demeter Ferenc, Buza János és még sokan mások tüntették ki magukat.

Kásler Imre, levelező.

Kápolnaborostor sem marad le az új- épi munkában!

KÁPOLNOKMONOSTOR. — (Levelezőnk-től.) A község dolgozó földművesei újjaépítették a faluhoz vezető bekötő utat. Az útjavítást már éveivel ezelőtt tervezték, de csak most — amióta az ideiglenes bizottság vette kezébe a község ügyeinek intézését — valósult meg. Az ideiglenes bizottság önkéntes munkára mozgósította a dolgozó földműveseket.

Kápolnaborostor dolgozó földművesei Papp Andre MNSZ-elnök, útbiztos vezetésével végezték el az építést. Tizenhét nap alatt összesen 800 munkájával építették teljesen újja a dolgozó földművesek a bekötő utat. A munkában Múker Sándor, Kesef László, Glurpus Man dolgozó földművesek tüntek ki.

KÖNIG MIKLÓS

Utát építenek Marosludas-Mezőzáh között

ANDRÁSTELEP. — (Levelezőnk-től.) Nagy munka folyik a Marosludas és Mezőzáh közötti utvonalon. A múltban ezzel az uttal nem törődött senki. Teljesen járhatatlan volt, Esős idő alkalmával akkora volt a sár, hogy a szekeret a tengelye tartotta fel az elmerüléstől.

A Román Munkáspárt szervezetének kezdeményezésére tervbe vették, hogy az utat önkéntes munkával újjaépítik. A munkálatokat megkezdték. A környező falvak dolgozó földművesei szekerekkel hozták a szükséges követ, földet. A szekér nélküliek csákányokkal a gidres-gödörös uttestet, mások követ törnek, alapot raknak. Alig pár héttel ezelőtt kezdtek meg az építés munkálatait, máris több mint két kilométer hosszú utszakaszt befejeztek. A munkába nagyon sokan kinttették magukat, mindenki becsületesen dolgozik. Az utépítők versenyeznek, ki tud nagyobb teljesítményt felmutatni, hogy az építést minél hamarabb befejezzék, mert még nagyon sok helyen vannak elhanyagolt, javításra váró utak.

Kásler Imre.

Emeljük a föld termelőképességét!

A múltban a nagybirtokosok kizsákmányolták a földet. Hatalmas területekkel rendelkeztek. Ha kimerült az egyik, kifogyott belőle a tápanyag, akkor szűz-földet törtek fel, s paragon hagyták a másikat. A kisbirtokok tulajdonosai is ezt a módszert követték. Elértek oda, hogy egy szép napon a föld nem termett majdnem semmit. Hozáfogtak a kísérletezéshez. Megkeresték azokat a növényeket, amelyek visszaadják a földnek azokat a tápanyagokat, amelyeket az előző évben természetesen növények kivontak belőle. Így megtalálták, felfedezték a vetésforgó rendszert.

Tudjuk azt, hogy a különböző növények a tápanyagot a talaj más-más rétegeiből szívják, azonkívül egyes növényfajtáknál más a tápanyag igényük, mint másoknak, vagyis, más mennyiségű és összetételű sókat használnak fel testük felépítésére.

Ugyancsak vannak növények, melyek a talajt kizsárolt (kiszáradt) állapotban hagyják maguk után, mások meg beérett tovább termelésre alkalmasan hagyják a talajt learatásuk után.

A talaj megművelésének döntő jelentősége van ebben a művelésben. Az egyes növények más-más megművelést kívánnak, amelyek egyrészt az idegen, káros növényektől (gyomoktól) tisztítják meg a földet, másrészt a különböző növények igényeinek megfelelően megkönnyítik a talajban lévő szerves tápanyagok feltárását.

A vetésforgónak hozzátartozó elengedhetetlen és kiegészítő része az időnkénti trágyázás is. Vannak növények, amelyek a tápanyagjalk felvételénél szeretik a frissen trágyázott talajokat, más növények sokkal jobban értékesítik a szerves trágyát, ha az az előző évi növény (előveteménye) alá lett adva. A talaj trágyázásának időszaki és pontos teljesítése, egyik fontos kiegészítő része a vetésforgónak.

A fenti feltételek volnának azok a technikai adottságok, melyek a vetésforgót megszabják. Ezekon a feltételeken kívül éppen olyan fontosságú feltétel az, hogy olyan növényeket termeljünk, melyekre nemzetgazdaságunknak szüksége van.

A termelés a mezőgazdaságban nem elszigetelt, magáért lévő folyamat, hanem a nemzetgazdaság egyik szerves alkotó része és mint ilyen, nem szabad, sőt hibás volna különállóan vizsgálunk. Azok a gazdasági adottságok, amelyek hazánkban meghatározzák, hogy mit és mennyit vessünk, az Állami Tervben jutnak kifejezésre.

A TERV ELKÉSZÍTÉSÉNÉL

számbaveszik mindazokat a szükségleteket, melyek hazánk dolgozóinak élelmiszerellátására, vagy fejlődő iparunk nyersanyagszükségletével adódnak.

A tervben megállapított terményszükségleteket éghajlati és talajviszonyok figyelembevételével osztják el. Ezek azok a gazdasági adottságok, amelyek befolyásolják a vetésforgót.

A helyes vetésforgó tehát az, amely egyesül

magában egy a gazdasági, mint a technikai feltételeket.

Nem könnyű a vetésforgó összeállítása, ha az összes körülményeket helyesen mérlegeljük, azonban semmiesetre sem fogadjatjuk el azokat a kifogásokat, melyeket egyes gazdaságok vezetői, vagy egyes Néptanácsok tesznek, melyben arra az álláspontra helyezkednek, hogy a Terv figyelembevételével technikai vetésforgót nem lehet összeállítani.

Tudjuk azt, hogy az Állami Terv első évében, amikor még nem vagyunk teljesen beállítva a termékgazdálkodásra, ennek a kérdésnek megoldása talán nehezebb, azonban lehetséges. Természetesen a későbbi évek folyamán, amikor nagyobb gyakorlatunk lesz a tervek végrehajtásában, valamint egész gazdasági életünk termékgazdálkodásra lesz beállítva, sokkal könnyebben fogjuk ezeket a kérdéseket megoldani.

SZOVJET TAPASZTALATOK

bizonyítják azonban, hogy a vetésforgó alkalmazását meg lehet, sőt meg is kell oldani.

A helyes vetésforgó megvédi termőföldünket az elszegényedéstől, sőt ahogyan azt Williams szovjet tudós kísérletei bizonyították, gazdagítja, őserőre hozza.

Állami gazdaságainkban nem késhtünk tovább a vetésforgó beállításával, mert annak további kielégítése mezőgazdasági termelésünk csökkentését hozza magával.

Ugyancsak helyi Néptanácsaink tanulmányozás tárgyává kell, hogy tegyék a vetésforgó lehetőség-szerinti alkalmazását.

Azokban az állami gazdaságokban, melyeknek területe véglegesítve van, el lehet készíteni a vetésforgó bevezetésének tervét, amelynek alapján a teljes vetésforgót fokozatosan bevezetik.

A HELYES VETÉSFORGÓ

alkalmazásával a talaj szerkezeti összetételét biztosítjuk, miáltal megvédjük a kiszáradástól és a téli csapadékmennyiséget a lehető legjobb körülmények között tároljuk.

Ezek azok az adottságok, amelyek segítségével termőföldünk táperezjét nem csupán megtartjuk, hanem emeljük is.

A polgári tudósok ama elméletével, amelyek a termőföldet fokozatos elszegényedését, termőerejük csökkenését vallják, legelőször Marx Károly szállt szembe, aki azt állapította meg, hogy a talaj termőerejének csökkenése a kizsákmányolás következménye és a szocialista gazdálkodás ennek ellenkezőjét fogja behatározni.

A szovjet emberek munkájukkal bizonyították be a világnak, hogy ebben a világban Marx Károlynak volt igaza. A szovjet tapasztalatok alkalmazása az az út, amelyet feltétlenül követnünk kell.

Hírek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet, Telefon 15-55.

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó Rt.

Felelős szerkesztő: LAZÁR JÓZSEF

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak

Évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.623.

Ziar de perete — Faliújság

Sok jó s még elég sok rossz faliújságot lehet látni üzemek, intézmények, iskolák falán. A egutóbb lezajlott verseny győztes faliújságjainak kiállítása megmutatta, hogy mire kell törekednie egy-egy faliújságnak. So: elsárgult és idejétmúlt cikkel felszerelt faliújság példázza, hogy milyennek nem kell lennie egy faliújságnak. A Horea-ut 6 szám alatti, bérház feljárójánál elhelyezett „Faliújság” azonban példátlan, mondhatnánk: egyedülálló a maga nemében. Szép, tiszta piros tábla felső részében félkörívben elhelyezett, művészien megformált felirat jelzi, hogy: „Ziar de perete — Faliújság”. Erre a felíratra csakugyan szükség is van. Nehogy esetleg a tudatlan műkritikus valami egyébbel tévessze össze.

Az említett szép faliújság tisztaságával kiválóan megfelel a higiénia követelményeinek. Felíratlalt kellett ellátni, nehogy a jámbor szemlélő holmi impresszionista festménynek, esetleg ügyes tróttábla-újtásnak nézze. Ugyanis a „faliújság” jellegét a felíraton kívül semmi más nem tükrözi. Hónapok óta egyetlen cikk sem törté meg a felfüggesztett tábla szép, piros egy-ségét.

Valamit azért mégis tükröz ez a tábla, mely a keresztségben a „Faliújság” nevet nyerte. A ház lakóinak a felfogását — például — mely ilyenformán hangozhatik: „Kérlek szépen, én tudom, hogy ez a dolog a faliújságnak jó és hasznos és üdvös és minden egyéb, nézd én hozzájárulok öt-tíz lejjel, csináljátok meg azt a táblát, esetleg sajtókezelőleg kifestem pirosra, mert én is demokrata vagyok. De az már nem érdekél, hogy például a léposó lemosása után félórával már újból össze van piszkolva, sem az, hogy az emeleten énekelnek, amikor mások aludnának, és emellett, hogy egy ekkora házban történnek dolgok, melyekről néhanapján lehetne írni. Én megtettem a kötelességem, nekem hagyjatok békét” ... stb.

Talán mondani sem kell, hogy ez téves felfogás és igen üdvös lenne változtatni rajta. (O. L.)

SZOLGALATOS GYÓGYSZER-TÁRAK:

OKTÓBER 6-AN, CSÜTÖRTÖKÖN:

Az 1. számú állami gyógyszer-tár (volt dr. Goina) Szabadság-tér 34. a 3. számú állami gyógyszer-tár (volt Hygea) Mihai Vitež-tér 32. a 7. számú állami gyógyszer-tár (volt Pasteur) Babes-utca 18 és a 8. számú állami gyógyszer-tár (volt Mircea) Horea-ut 47 szám alatt.

A TORDAI MILICIA közli az érdekeltekkel, hogy azok, akik az új személyazonossági igazolványok kiállítására megszabott utcabeszta-s szerint különböző okok miatt nem jelentkeztek az előírt időben, vagy azok, akik jelentkeztek ugyan, de nem hozták magukkal a szükséges okmányokat, a hiányzó okmányokat kiegészítve, október 8-ig, szombatig bezárólag jelentkezhetnek munkanapokon reggel 8-14-ig a milicia bejelentő hivatalánál.

FRANCK-KAVÉT OSZTANAK a „Somesul” állami kereskedelmi vállalat üzleteiben. A kávét szombaton délután osztják jegy nélkül, szabad áron.

Időjárás:

Az északra betört hideg levegő Közép-Európában gyorsan nyugulomba jutott és derült, csendes, nappal enyhe, éjszaka hideg időjárás alakult ki. Észak-Európában azonban folytatódik a viharos, csapadékos időjárás. A Szovjetunió központi részén, sőt Ukrajnában is tegnap havihozott. Erdélyben kiderült az égbolt és az esti órákban erős lehűlés indult meg. Kolozsváron szerdán délelőtt 15 fok, este 9 órakor 5 fok volt a hőmérséklet, a légnemesség 770 mm., gyorsan emelkedő irányzatú. VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS PÉN-TEK DELIG: Mérsékelt, délkele-tre forduló szél, száraz, napos idő, hólap eszik felül több felhő, de eső nélkül. Nappal enyhesség, éjszaka erős lehűlés, több helyen esélmentes fog.

A KOLOZSVÁRI VILLAMOS-IPARI KÖZÉPISKOLA igazgató-sága közli tanulóival és a tanes-tülettel, hogy az ünnepélyes tan-érvnyító ünnepségeket október hó 9-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja az intézet Farkas-utca 18. szám alatti épületében.

MEZŐGAZDASÁGI ÉS ÁLLAT-TENYÉSZTÉSI kiállítás nyílt meg Désen október 2-án, vasárnap a szamosmegyei ideiglenes bizottság székházának dísztermében. A ki-állítás célja bemutatni Szamos megye legjobb mezőgazdasági ter-mékeit és fajállatait, hogy ezzel buzdítsa és lelkesítse a dolgozó földműveséget a magasabb szín-vonalú mezőgazdálkodásra.

ÚJ TURBINÁT KÉSZÍTET-TEK az üzemben heverő al-katrészekből a marosvásárhe-lyi „Bernáth Andor” cukor-gyár munkásai. Ezzel biztosít-ták a munka zavartalan menetét a régi turbina elrom-lása esetén.

A KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Az elvárásolt virág. Színes film. Az öreg tölgyfa meséje. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MAXIM GORKIJ: Október 5-től, szerdától: Mágnás Miska. Elő-adások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ: Az utolsó mohikán. Mulatságos cseh vig-játék. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap: matiné.

POPULAR: Timur és fia. Magyar felirattal. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

ÚJ IDŐK: Romfilm híradó. — Szovjet híradó. — Azsia ho-mokjain. 5 felvonás. — Kotosel, a kandur. Színes rajzfilm. Elő-adások kezdete minden nap 3 órától.

URANIA: Timur és fia. Magyar felirattal. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 óra-kor.

VÖRÖS CSILLAG: Az elvárásolt virág. Színes film. Az öreg tölgyfa meséje. Előadások kez-dete: 4, 6 és 8 órakor.

Zsirt osztanak az állami üzletekben

KOLOZSVAR. — Az utóbbi időben alig lehetett olajat, vagy zsirt vásárolni a kolozsvári piacon. Ez annak tulajdonítható, hogy a zúgkereskedők felvásárolták falvakon a zsirt és olaj feles-leget, s azt Kolozsváron házról-házra járva méregdrágán értékesítették.

A városi ideiglenes bizottság kereskedelmi ügyosztálya gondoskodott arról, hogy a városi dol-gozók szabad áron beszerezhesék zsirszükségletüket. Az „Alimentara” (volt „Somesul”) állami ke-reskedelmi vállalat üzletei pénteken délután nagymennyiségű zsirt osztanak szét 264 lejes szabadáron.

VILÁGOSSÁG SPORT

LEVAN SZANADZE

a szovjet sportember mintaképe

A legutóbbi szovjet atlétikai bajnokságokon tör-tént a harkovi sporttelepen. A 100 méteres síkfutás döntőjében Levan Szanadze, a féltávnál legalább három méterrel vezetett a világhírű Karakulov előtt. A különbség azonban egyre kisebb lett és végül a célzalagot a két futó szinte egyszerre sza-klította el. A célbírák még azon vitalkoztak, hogy vajjon a két futó közül ki szerezte meg a bajnoki címet és a többség arra felé hajlott, hogy a győzel-met Szanadzenak kell odaitélni. Ekkor Szanadze odalépett Karakulovhoz, mosolyogva kezét nyuj-tott és szerencsét kívánt ellenfelének az újabb baj-noksághoz. Egy nappal később a versenyről készit-tett filmfelvételek valóban megerősítették Szanadze véleményét, de a szovjet sport történetében mégis bevonult a sportbecsületnek ez a gyönyörű példája.

Szanadze a Komszomol neveltje, a thliszi mű-

egyetemen tanult és építészmérnök akar lenni. Szereti a sportot és sok időt szentel az edzéseknél és versenyeknek, de ez a legkevésbé sem akadályozza meg a tanulásban, sőt inkább még előnyére szolgál.

Középiskoláit kitüntetéssel végezte és ugyan-abban az évben megnyerte a Szovjetunió ifjúsági bajnokságát. Azóta három év telt el, de Szanadze hű maradt mindkét „hagyományához”. Minden egyetemi vizsgáját eddig a legjobb eredménnyel tette le, tavaly már megszerezte a sport mestere címet és háromszor is legyőzte az Európában Karakulovot. A tanulás és a sport még elég időt hagy neki társadalmi munkára és politikai tudásának fej-lesztésére. Önként vállalta 20 fiatal sportoló okta-tását és edzését. Ez a kezdeményezése azóta nagy visszhangra talált a többi szovjetsportolók kör-ben is.

KAPÁSBÓL.

Ma kezdődnek meg Szófiá-ban a HNK-Bulgária nemze-tek közötti tenisz mérkőzés. A román színeket Caraulia, Schmidt, Badin, Cobzuc és Stancescu Éva képviselik.

MEGALAKULT A KESE sulyemelő szakosztálya. A vezetőség felhívja mindazokat, akik be akarnak kapcsolódni a szakosztály munkájába és ver-senyezni kívánnak. Jelentkez-zenek naponként délután fél 2-3 óra között az egyesület Molotov-utca 3. szám alatti he-lyiségében.

Vasárnap délelőtt 11 órakor csúcsjavító kísérletet tesznek a legjobb kolozsvári uszók a Dermata uszóversenyén, me-lyet a Herbák János-művek uszódjában rendeznek meg.

BARTHA KÁROLYT ÉS OZON TITUST, a Dinamo két csatárát 15 napra felfüggesz-tette a játéktól saját egyesüle-te a CFR Bukarest-Dinamo A. mérkőzésen tanusított sportszerűtlen magatartásuk-ért.

Az országos tornaszahjok-ságokat december 16, 17, 18-án rendezik meg Bukarestben.

A SZOVJETUNIO birkózó válogatottja 7:1 arányban győzte le Csehszlovákia válo-gatottját.

SZAKSZERVEZETI SPORT-NAP KOLOZSVÁRON

KOLOZSVAR. — Vasárnap, október 9-én, igen érdekes szakszervezeti sportesemény-ben lesz része Kolozsvárnak. A kolozsvári és marosvásárhe-lyi Kereskedelmi és Szövetkezeti Alkalmazottak Szakszervezeté-nek sportegyesülete hat sport-ágban mér össze erejét. Az asztalitenisz versenyeket vas-árnap reggel fél 9 órakor a szakszervezet Szabadság-tér 2. szám alatti helyiségében, a sakk versenyeket délelőtt 9 órakor a Molotov-utca 51. szám alatti helyiségben, a tekever-senyeket délelőtt 9 órakor a CFR Horea-ut 3. alatti szakszer-vezetében tartják meg. A röp-és kosárlabda mérkőzésekre a Gh. Gheorghiu-Dej sporttele-pen kerül sor. A kosárlabda mérkőzésre fél 10 órakor, a röplabda mérkőzésre 11 órakor kerül sor. A két szakszervezet torna- és kulturszakosztálya délelőtt fél 11 órai kezdettel az 1-es számú hullócsomó (volt Unitárius Gimnázium) torna-teremben tartja meg együttes bemutatóját. A labdarugó-mérkőzést délelőtt 11 órakor a Victor Babes egyetemi sta-dionban játsszák le.

Az „Őszi Kupa” vasárnapi műsora

KOLOZSVAR. — Az „Őszi Ku-pa” első fordulója — egy-két el-maradt mérkőzéstől eltekintve — vasárnap befejeződik. A kolozsvári csapatok közül a KESE a nagyváradi CFR, a CFR pedig a marosvásárhelyi RATA együttesé-vel mérkőzik Kolozsváron. A ko-lozsvári csapatok közül a legne-hezebb dolga a Hadseregnek van, tekintettel arra, hogy Nagyvára-don mérkőzik meg a bajnokcsapat-tal, az ICO-val.

A vasárnapi forduló műsora a következő:

I. csoport. Petrozsény: Jiul—CFR Temesvár. Resica: Metalochimic—CFR Arad. Lupény: Minerul—Metalosport Vörös Acél.

II. csoport. Arad: ITA—Aurul Brád. Temesvár: TESE—CFR Szat. már. Kolozsvár: KESE—CFR Nagy-váradi.

III. csoport. Nagybánya: Munkás Sport—Sodronyipar Aranyosgyéres. Nagyvárad: ICO—Hadsereg Ko-lozsvár. Kolozsvár: CFR—RATA Marosvásárhely.

IV. csoport. Medgyes: Gázmetán —Textila Sepsiszentgyörgy. Szeben: CFR—ITP Pitesti. Bukarest: Meta-lul—Dinamo B. Bukarest.

V. csoport. Jasi: CFR—CFR Ga-lac. Bacau: Partizán—UCB Buka-rest. Bukarest: CFR—Dinamo A. Bukarest.

VI. csoport. Polesti: Concordia—Jasi ESE. Bukarest: Hadsereg—Compétel. Bukarest: Grafika—Munténia Moreni.

Kolozsváron vasárnap délután 2 órakor kezdődik a KESE—CFR Nagyvárad és háromnegyed 4 óra-kor a CFR—RATA-mérkőzés.

Iskolások!

Gon oskodatok idejében tankönyvekről és isk-la felszerelésről az 1949—1950. tanévre. Mindent beszerezhetek mind a közép-, mind az elemi iskolások számára a

LIBRARIA NOASTRÁ-ban

A MI KÖNYVESBOLTUNK-ban

Kolozsvár, Szabadság-tér 32. szám

Vidéki megrendeléseket utánvétellel szállítunk

Elveszett okmányok PIERDERI DE ACTE

Az alább felsorolt személyi okmányok elveszték és azokat tulaj-donsaikkal semmisnek nyilvánították:

Urmátoarele acte personale 3. Caraman Petruta Cluj, Str. au fost pierdute și posesorii Kossuth Lajos Nr. 33, Cartele de lor le declară nule de drept in alimente tip. C. Nr. 263.822, elibe-ramurile oricui s'ar asla: rat de Sectia Comerciala Cluj.

1. Hodos Clara Cluj, Str. Vasilo Lucaciu Nr. 24, Buletinul de in-scriere la Bir. Pop. Nr. 33765—1947 si Dovada de ramanere in Cluj Nr. 33765—1947 (Hodos El-vira), eliberate de Politia Cluj, Cartea de membru pe numele Ho-dos Simion Nr. 697—1947, elibe-rat de Cooperativa Victoria.

2. Hodos Simion Cluj, Str. Va-silo Lucaciu Nr. 24, Cartele de im-bracaminte tip. B. Nr. 267.233, eliberat de Sectia Comerciala Cluj.

3. Hodos Clara, Cartela de im-bracaminte tip. D. Nr. 1007533 si Hodos Elvira, Cartele de imbracaminte tip. D. Nr. 1.007.534, ambele eli-berate de Sectia Comerciala Cluj.

4. Cofonmean Tanase, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fara nu-mar din anul 1917, eliberat de Primaria comunei Mociu, jud. Cluj.

5. Marian Vasile, Marian Corne-lia, Marian Doina si Marian Sta-jerel, Cluj, Str. Take Ionescu Nr. 21, Cartele de alimente tip. D. Nr. 394.221, Nr. 33.832, Nr. 33.932 si tip. B. Nr. 125.791—1949, eliberate de Sectia Comer-ciala Cluj.

6. Gurgiu Margareta, Gurgiu Eva Cluj, Pinta Libertatii Nr. 10, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. ambele fara numar din anul 1945, eliberate de Politia Cluj.

A szalagrendszer diadala a kolozsvári Flacăra konfekciós-üzemben

KOLOZSVÁR. — Szaktársak és elvtársak! Értsek meg! Arról van szó, hogy eddigi munkamódszereink javultak. A szabóipar mindezeket még a kapitalizmusból vette át. A kapitalizmus pedig még a céhrendszertől örökölte. A műhelyekben a ruhát a szabóságok vagy egyedül, vagy társasviszonyban dolgozták ki. Sokszor egy ember végzett mindent, a zsebstől a beléskitűzésig és a darabösszeállításig. Ez a munka természetesen tökéletlen volt. Az csak természetes, hogyha va-

laki az egyik negyedórán belül a ruhát varrta, a másik negyedórán pedig kiskabátot fércel, a munkát nem végezheti el olyan gyorsan és jól, mintha állandóan ugyanazt a munkát végezné. Az új módszer lényege tehát az, hogy a munkafolyamatokat részekre bontjuk. Ezáltal, a munkások kézügyessége nő, a munka mennyisége, minősége, termelékenysége emelkedik és a munkás keresete a mainál sokkal magasabb lesz.

Időgenkedés és bizalmatlanság volt a kezdet

A bukaresti Gheorghiu-Dej hatalmas konfekció üzemhez tanulmányútra kiküldött szabó szaktárs befejezte előadását. Azt várta volna, hogy társai nyakába borulnak és lelkesedni fognak. De nem így történt. A teremben gyanús, sőt — mondhatnánk — gyanakvó csönd állt be. A szaktársak egyrésze nem lelkesedett az új módszerért. Egyesek féltek tőle. A gyűlésteremben, az asztalok vége felé, ellenvetések hangzottak el:

— Ez papíron szép és jó
— Ha többet termelünk, rosszabbul állapítják meg a normánkat. A végeredmény az lesz, hogy agyonhajszoljuk magunkat és a kereset a régi marad.

A Bukarestből tanulmányútról visszaérkezett szaktárs érte a bizalmatlanságot és az ellenállást. Egyesek ellenérvelket a szemébe is megmondták. Az élesebb ellenvetésekről viszont — kerülő úton — szintén értesült. Elkezdődtek viták kezdődtek. Megindult a harc a maradás és a kismesteri ellenállás ellen. Az új küzdött a régivel. A régi műhe-

lyek dohos levegőjét ki kellett szellőztetni!

A Bukarestből visszajött kartárs így érvelt:

— Ti jól tudjátok, hogy én éppen olyan kicsi szabóság voltam, mint magatok. Ott kinlód-tam, robotoltam veletek a műhelyekben, a kapitalizmus idejében. S együtt dolgoztunk a felszabadulás után. Én csak azt mondom el, amit láttam, tapasztaltam, megtanultam, s ami jó, hasznos és helyes. Akarjátok, hogy a munka mennyisége, termelékenysége fokozódjon? Akartok kétszer annyit keresni, mint eddig? Akartok jobbminőségű ruhákat készíteni az eddiginél?

— Mindezt persze akarjuk, de...
— Semmi de, ha akarjátok, akkor a munka részekre osztását el kell fogadnotok. Az csak természetes, hogyha valaki mindig ugyanazt a munkafolyamatot végzi, az abban gyorsabb és ügyesebb lesz.

A szaktárs szünetet tartott. Összeszedte érveit és döntő rohamra indult:

Kipróbálják a szalagrendszert

— Valaki itt azt az ellenvetést tette, hogy a munka ilyen részekre osztása ugyanaz, mint a tőkés rendszer idején volt a bedó rendszer. Nahát, — elmondom én mindjárt a különbséget. A bedórendszerből a tőkés zsebe duzzadt meg. A munkásnak semmi, de semmi haszna sem volt belőle! A munka mostani részekre osztásából ellenben az egész dolgozó társadalom húz hasznot. Csökken a ruha előállítás ára. Többet keres a munkás. Majd meglátjátok! Én láttam a Gheorghiu-Dej-üzemnél, hogy a munkások kétszer annyit visznek haza, mint ezelőtt. És minden mást is láttam! Hisz nem vagyok vak! A módszert a Szovjetunió ezer és ezer hatalmas konfekció üzemében kipróbálták és hosszú évek óta bevált. A bukaresti Gheorghiu-Dej-üzem technikusai, textilmérnökei és munkásai a rendszert szovjet sakkönyvek-ből tanulták meg és vették át.

A bizalmatlanság még megma-

radt, de az ellenállás már csökkent.

— Kartársak! Próbáljuk meg! — felelték rá egyesek.

A vaskalaposok lassan kifogytak érveikből. Már mindenki beleegyezett abba, hogy a szalagrendszert be kell vezetni és ki kell próbálni.

Tíz napig tartottak a viták, a szaktársak meggyőzése, a munkafolyamatok részekre osztása, a normák megállapítása. *Augustus 15-én állították be a szalagrendszert. Kabátból a munkafolyamatot 38 különböző műveletre osztották fel. Nadragból a munkafolyamatot 21 műveletből áll. A kabátból 55 ember dolgozik, ezek közül 17 munkás géppel dolgozik, a többi vasal és kézzel dolgozik. A nadragból 32 ember dolgozik, ezek közül 14 ember géppel, 3 vasal, a többi kézzel dolgozik.*

A szalagrendszer sikerét legjobban néhány kiragadott példa világítja meg.

és a munka eredményessége felvillanyozza az embert.

Végigmegyünk az üzemen és kérdezősködünk:

— Hogy vannak megelégedve a futószalag-rendszerrel?

— Nagyon megvagyunk elégedve — hangzik a felelet.

— Ilyen precíz rendszer nincs több. Nem is álmodtuk volna — mondja a szabó szaktársak közül az egyik, aki a szalagrendszer legnagyobb ellensége volt.

— Megszoktuk a munkát kis-üzemekben, megszoktuk, hogy a mesterek kibabrálnak velünk. Ezért voltunk bizalmatlanok. Es ezzel — kritikával — foglalja össze a multat.

Általában: van munkás, aki a normát 200 százalékkal haladja túl, van aki 60-al. Átlagos közép-arányost véve, a Flacăra-üzem szabómunkásai, 96 százalékkal többet keresnek, mint eddig.

— A darabok sokkal szebbek, varrásuk sokkal tökéletesebb, mint eddig volt.

— Kupon-rendszer van, számokkal. Minden egyes darab varrását ellenőrizni lehet.

Az egyéni felelősségérzet nagyon kifejtett az üzemben. Ha valaki az elődjétől rosszul megvarrt ruhadarabot kap, azt visszaadja.

— A kész ruhákat egy bizottság veszi át. Minden darabot külön megvizsgálják. A legutóbbi átvétel alkalmával nemcsak, hogy meg voltak velünk elégedve, de el voltak ragadtatva a munkánktól.

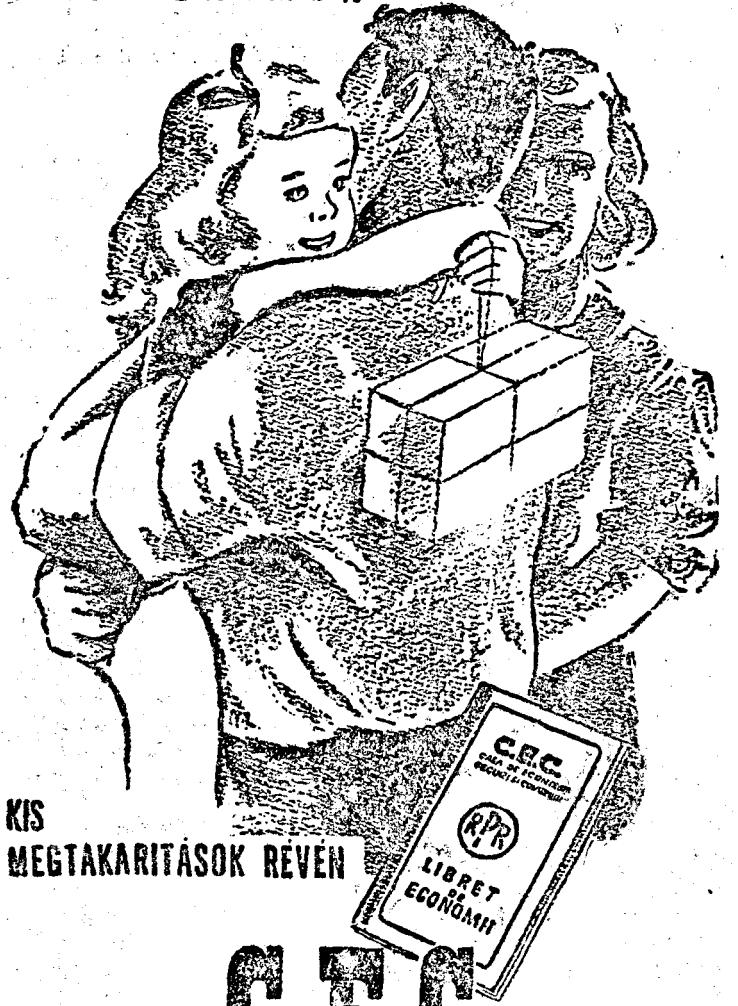
— Elüzemlé terjesztettek fel bennünket!

A szalagrendszer bevezetése és döntő sikere a Flacăra-konfekció üzemben éppen olyan döntő jelentőségű, mint a galaci kőművesek sikere a szovjet módszerek bevezetése az ország munkatelepein: a falazásban és a vakolásban. Ez látszik a Flacăra dolgozóinak tekintetén, mindenkin, aki az üzemhez tartozik. A szalagrendszer sikere a tűz lángjával terjed mindenfelé: hiszen ruhára, mündérra, tavaszi és télikabátokra éppen olyan szükség van, mint szerelőcsarnokokra, gyár- és raktárépületekre és munkáslakásokra. A siker nemcsak a Flacăra dolgozóit érinti. A siker előrelendíti az egész országot.

SZILÁGYI ANDRÁS

NAGY ÖRÖMÖK

KIS MEGTAKARÍTÁSOK RÉVEN

CEC

POSTATAKARÉK ÉS LETÉTI PÉNZTÁR UTJÁN.

LETÉTEK ÉS VISSZAFIZETÉSEK A CSEK MEGYESZÉKHELYI FIOKJAI ÉS ÜGYNÖKSÉGEI, VALAMINT A POSTAHIVATALOKNÁL. ÁLLAMILAG SZAVATOLVA. KÖNYVELÉSI MŰVELETEK TITOKBAN, TARTVA. A TAKARÉKBETÉTKÖNYV AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN ÉRVÉNYES, A LETÉTEK ADOMENTESEK.

SLOVA

November 7 tiszteletére

Négy minőségi brigád alakítanak a brassói „Vörös Partizán”-üzem ifjúságai

BRASSÓ. — Egyre nagyobb méretekben bontakozik ki az ifjúságok szocialista munkaversenye az Állami Terv teljesítéséért és túlszámnyalásáért vívott küzdelemben. A November 7 tiszteletére indított szocialista munkaversenyek hatalmas munkalendületre készítik a gyárak és üzemek ifjúságait. A brassói „Vörös Partizán” üzem ifjúságai szocialista munkaversenyre hívták ki a „Strungul” üzem ifjúságait. A verseny feltételei: négy minőségi ifjúság brigád alakítása és

az előirányzat túlszámnyalása. Száz százalékban befizetik a tagdíjakat, eladnak 1500 „Scanteia Tineretului”-t, megindítják az esti tanfolyamokat és tanulmányozzák „A Komszomol diadalmas útja” című kiadványt.

A versenykihívás után hatalmas lendülettel fogtak munkához a brassói „Vörös Partizán” üzem ifjúságai. Egy cél lebeg előtük: teljesíteni a munkaverseny pontjait, s győztesen kikerülni a nagy küzdelemből.

Van-e szükség reklámra?...

Furesa s indokolatlan jelenség harapózott el az Aprozár gyümölcs és zöldség kereskedésében. A vevőközönség bizonyára megfigyelhető és tapasztalható is, hogy az Aprozár kereskedésének kirakataiban elhelyezett gyümölcs- és zöldségféle-ségek rendszerint nem azonosak minőségileg az üzletekben eladásra kerülő gyümölcseivel és zöldségekkel. A kirakatok árúja feltűnően szebb, épebb és egészségesebb, mint az üzletekben kiszolgált gyümölcs, vagy zöldség. Ez a jelenség úgy tűnik, mintha az Aprozár üzleteinek kiszolgáltói kiválogatnák az első osztályúakat minősíthető gyümölcsöt és zöldséget a naponta eladásra kerülő áruból. Kirakat szemlélés közben szép árut lát a fogyasztó, de korántsem jut olyan gyümölcshöz, amelyet megkívánt.

Gyakran előfordul, hogy a kirakatban egyszerű szőlőfürt csüng a barack, alma és körtealmok fölött. Viszont az üzletben a gyümölcs nem is kapható. A fogyasztó joggal kérdezheti: miért nincs szőlő az üzletben, mikor a kirakatban oly gyönyörű fürt teltszelez?

A fogyasztó jogos panaszaival ezzel még nincs vége. Sokszor a vevő az üzletben nem találhatja, de a kirakatban fellelhető gyümölcs, vagy zöldség megvételének óhájával fordul be a kereskedőhöz, de udvarias „abból nem adhatunk” felelettel találkozik, a kénytelen másból

szerecsét próbálni, — mondjuk egy kiló barack beszerzéséért. Nem beszélve arról, hogy az áru közt válogatni nem szabad. Az elárúsító viszont válogat és ilyenkor teszi ezt a fogyasztó kárára, amennyiben előszeretettel tömi meg a papírszákot hibás áruval.

A fogyasztók panaszai jogosak. Ez nem kétséges. Nyilván feltehetik a kérdést: miért csak a kirakatban van szép áru? Ha történetesen az üzletben is fellelhető: akkor mindenki részesülhet belőle?

Kérdjük tehát: miért nem küzdik le az Aprozárnál is az áru reklámozásának jelenségét? Reklamizációra ma már nincs szükség. Ez már a múlté. Továbbá: miért létezik kirakati és üzleti áru? Miért nem vehet bárki olyan árut, amelyet éppen akar?

Összegezzük az eddigieket: a fogyasztók elvárják az Aprozár vezetőségétől, hogy az üzletekben egyszer a mindenkorra felszámolja a magánkereskedelemből visszamaradt esőkevényeket és helyes mederbe terelje árusztószó tevékenységét. Küzdőmáru ugyanis, hogy a szocializmus építésében az Állami és szövetkezeti árucsoportok szerepe nem kereskedelmi, csupán árusztószó S az Aprozár üzleténél pillanatnyilag sok helyen nincs még így. (—)

Asszonyok figyelmébe!

Az Állami Könyvkiadó kiadásában

MEGJELENT

Recht Mácta:

KÖTŐKÖNYV

clmü gyakorlati szakkönyve, pontos útmutatással minden költési munkához.

Bolli ára 120 lej. — Postán megrendelhető:
Centrul de Difuziune a Cărții
Cluj, Strada Eorea 8, c men

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 50 lej, szombaton 60 lej. Allástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 8 lej. Cim a kiadóban és jelígis hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

Fájdalmas szível tudatjuk, hogy

Albert Antalné

szül. Balogh Anna

folyó évi október 5-én 3 órakor meghalt.

Temetése okt. 7-én délután 3 órakor lesz a házsongárdi temető kápolnájából.

A gyászoló család

Szomorú szível tudatjuk, hogy

Id. Mussa Gyula

női fődrázmester

72 éves korában váratlanul elhunyt.

Temetése október hó 7-én, pénteken délután 2 órakor lesz a házsongárdi temető kápolnájából.

A gyászoló család

ADÁS-VÉTEL

SZALMAZSÁKBAVALÓ szalma kapható állandóan, házhoz szállítva is. Krizbai-utca 7. 7425

ZONGORA (bécsi gyártmány) 25.000 lejért, zománcozott főzőkályha, gumiszőnyeg, íróasztal, olajfestmények, piros szalagartúra, virágállvány, hintaszék jutányosan eladók. Szenczi Molnár-utca 16. (Hetes autóbussz). 7451

FÉRFI KERÉKPÁR eladó. III. ker. Gábor Áron-utca 6, délután 6 óráig. 7457

KONYHABUTOROK, fél-háló, töltött székek olcsón eladók. Cim kiadóban. 7471

KREDENC, nagy tűkör, asztal, szarozsék, szekrény, divány, íróasztal eladók. Racovita—Erzsébet-ut 11. 7476

ZOMÁNCOZOTT fürdőkád és egy gyermekágy eladó. Cimeket a Slova-ba. Tkv (S1)

ELADÓK: ruhásszekrény, márványos toalett, íróasztal, vasfogas. Avram Jancu-utca 7, I. emelet. 7434

NAGYON JÓ állapotban fekete férfi télikabát eladó. Megtekinthető Szabadság-tér 13, II. emelet, ajtó 18. 7337

175 KÖBCENTIS motorkerékpár jó állapotban eladó. J. Ghica (Tamás András)-utca 30. Rákóczi-nyed. 7252

MODERN konyhabutort keresek megvételre. „Kifogástalan” jelígre. 7484a

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő asztalban női bunda eladó. Vulcan-utca 3. Tkv (S1)

ALMÁS-LADAK eladók. Sigmond, Eminescu-utca 13. 7485

HASZNÁLT, modern kombinált szoba-butort veszek részletre. Törlesztés 2 hetenként. „Fix fizetéses” jelígre. 7481

ELADÓ olcsón egy 32-es husdaráló. Vörös Hadsereg-utja 15. 7482

ORVOSI műszerkészlet (kis sebeszet) eladó. Bástyá-utca 9, délután 2—3-ig. Tkv (S1)

ELADÓ szilva. Transilvaniei 7. Kerekdomb.

INGATLAN-LAKAS

GYALUBAN eladó sarokház, 3 szoba, konyha, előszoba, egy üzlethelyiség, melléképítményekkel. Értekezhetni Beteginnél, Gilau. 7456

ELADÓ HÁZHELYEK: Gellá-utca 8 és Béla király-utca 37 szám alatt. Érdeklődni Kölcsey-utca 13 alatt. 7322

KOMOLY fiatalember teljes ellátással lakást keres Dermata közelében. Cimeket kiadóba kér „Dermata közelében” jelígre. 7480

GÁZFÜTÉSES, központi, földszintes, különbejáratu utcai szobát adok egy szoba, konyhért. „Tiszta lakás” jelígre. 7484

ALLÁST KAPHAT

EGYEDÜLÁLLÓ, dolgozó nő főmunkát minden háztartási alkalmazottat keres, lehetőleg azonnalra. Cim a kiadóban. 7443

MINDENEST, megbízható, azonnalra felveszek. Weinberger, Marat-utca 14. Telefon: 25—26 Tkv (V)

BEJÁRÓNÖT minden napra, reggeltől délutánig, felveszek. Postakert-utca 6, II. emelet 10. Gr. 201

MINDENES háztartási alkalmazottat felveszek. Baii—Füredő-utca 17. 7519

KÖLÖNFÉLEK

HAVI 1000 LEJT, teljes ellátást és gondozást adok egyedülálló öreg személynek, szerény, kis kertészházért. Racovita—Erzsébet-ut 17 Urzicianu. 7477

MENYASSZONYI koszorúk, fátalak, ruhák kiköcsönzése, eladása **ORCHIDEANÁL**, Dózsa György-utca 22. Tkv.

PIANINÓT bérbe keresek, azonnalra. Cimeket „Pianinó” jelígre kiadóba. 7483

R. P. R. PARCETUL TRIBUNALULUI CLUJ. Dos. Nr. 17/32428—1949.

PUBLICAȚIE

D-șoara **SZENDEROVITS** Magdalena și **SZENDEROVITS** Lili, domiciliat în Cluj, prin cererea înregistrată la acest Parchet sub. No. Pr 17/32428—1949, au cerut reconstituirea actului de naștere, arătând că, prima s'a născut la data de 10 Sept. 1922, iar a doua la data de 8 Iunie 1920 în comuna Huszti, din parinții Aladar și Janka.

Noi, Procuror-șef al Parchetului Tribunalului Cluj, în baza D. L. No. 304/1949, invităm autoritățile și pe orice persoană care deține asemenea înscrise referitor la actul cărui reconstituire se cere să le depună neîntârziat la Parchetul Tribunalului Cluj camera Nr. 131.

Cluj, la 21 Septembrie 1949. Procuror-șef: (ss) C. Stegăroiu

Grefier: (ss) Florian Petre

L. S. 7474

MENYASSZONYI ruhák, fátalak, koszorúk kiköcsönzése, „Dahlia”. Horea-ut 35. Tkv.

ELVESZETT kedden este autótartalékkerék, gumival. Budai Nagy Antal—Széchenyi-tér közti útvonalon. Megtalálójra teljes értékét kapja jutalmul Fadrusz János (volt Szentlélek)-utca 2 szám alatt. Óvár. 7489

PREFECTURA JUDEȚULUI CLUJ

Nr. 1536 din 7 Martie 1945

Noi, Prefectul Județului Municipiului Cluj.

Având în vedere cererea D-lui Andrei SMILOVITS, avocat domiciliat în Cluj, Str. Avram Iancu Nr. 3, prin care solicită schimbarea numelui din Andrei Smilovits în Andrei LAZĂR și a fetiței sale Angela Veronica Smilovits în Veronica LAZĂR;

Văzând extrasul de naștere a D-lui Andrei Smilovits din care reiese că s'a născut în 1910 Martie 29 în comuna Mako județul Csanád.

Conform declarațiunii numitului Angela Veronica Smilovits, s'a născut la București la data de 6 Octombrie 1937:

În virtutea atribuțiunilor ce ne sunt conferite,

DECIDEM:

I. — Aprobăm schimbarea numelui D-lui Andrei Smilovits pentru a fi numit în viitor Andrei LAZĂR și a fetiței sale Angela Veronica Smilovits în Angela Veronica LAZĂR.

II. — Prezentă deciziune se comunică cu:

1. Primăria orașului Makó jud. Csanád;

2. Primăria Municipiului București;

3. D-lui Andrei Smilovits, Cluj, Str. Avram Iancu 3.

Cluj, la 7 Martie 1945. Prefect: (ss) Vasile Pogăceanu

L. S. 7465

Íróasztalokat és irodai szekrényeket keres megvételre a „Victoria” Szövetkezet Kolozsvár, Szabadság-tér 21

Telíbundát (éjjeli őrk részére) megvételre keresünk **ROLYAI TUDOMÁNYEGYETEM,** Kolozsvár, Arany János-u. 11. Telefon: 26—69

Capitol és Vörös Csillag mozgó bemutatják **Az elvarázsolt virág** című színes filmet **Az öreg tölgyfa meséje** E.óadások kezdete: Capito ban: 3, 5, 7 és 9 órakor Vörös Csillag-moziban: 4, 6 és 8 órakor

Az ÁLLAMI KÖNYVKIADÓ kiadásában **MAGYAR NYELVEN MEGJE LENT** **AZ ÁLLAMI TERV** Tartalmazza Gheorghiu-Dej első miniszterelnökhelyettesnek a törvényjavaslat benyújtásakor a Nagy Nemzetgyűlés előtt elmondott beszédét, a képviselők hozzászólásait és a törvény teljes szövegét. Magyarázó ábrákkal és grafikonokkal. **Ara 20 lej.** Kapható minden könyvesboltban. Postán is megrendelhető: **CENTRUL DE DIFUZARE A CARTII CLUJ, STR. HOREA 8 cimen.**

Meghívó A Szövetkezetek Szervező Bizottsága Bukaresti Központjának 1949 évi szeptember hó 28-i, 312. számú rendelete és az alapszabály 20. szakaszában foglaltak alapján meghívjuk a Kolozsvár megyei fogyasztási szövetkezeteket a **Megyei Szervező Bizottság évi rendes közgyűlésére,** melyet 1949 október hó 16-án, délelőtt 9 órakor az **Allami Magyar Színházban tartunk meg.** Az alapszabály 21. szakaszában foglaltak értelmében a Közgyűlés határozatképességéhez a szövetkezetek kiküldött meghatalmazottainak legkevesebb háromnegyedrészre jelen kell legyen. — Abban az esetben, ha a meghatalmazottak nem jelennek meg az alapszabályban előirt számban, a Közgyűlést 8 nap múlva tartjuk meg, amikor érvényes határozatok hozhatók, függetlenül a jelenlévők számától. **Napirend:** 1. Megnyitó beszéd. 2. A Megyei Szervező Bizottság jelentése kinevezési időpontjától a Közgyűlésig kifejtett tevékenységéről és a volt „Federala Cluj” 1948. évi pénztár mérlegének bemutatása. 3. A jelentés megvitatása. 4. Felmentvény megadása az 1948—1949. évi ügykezelésért. 5. Az alapszabály feldolgozása és elfogadása. 6. A Fogyasztási Szövetkezetek Megyei Szövetsége vezetőségének és a Felügyelő Bizottság tagjainak megválasztása. 7. Kiküldötték választása a Fogyasztási Szövetkezetek Központi Szövetségének kongresszusára. 8. Záróbeszéd. A javaslatokat kézfelemeléssel szavazzák meg. Minden szövetkezeti meghatalmazott egy szavazatra jogosult. A Közgyűlésnek az alapító-okirat, a Fogyasztási Szövetkezetek Szövetségének Alapszabálya és a Szövetkezeti Törvény keretein belül hozott határozatai kötelezőek az összes megyei fogyasztási szövetkezetekre. Elnök: **Schweiger Ignác** Igazgatósági tagok: **Cicutricis Irina, Morariu Aurel, Zsigmond Ferenc, Zádor Árpád**

Tankönyvek, iskolaszerek ARLUS „CARTEA RUSA” „OROSZ KÖNYV”-nél, Kolozsvár